

Юлія Шумейко

Я ДОСЛІДЖУЮ СВІТ

Рекомендовано Міністерством освіти і науки України
(наказ МОН України від 03. 02. 2023 № 110)

Умовні позначення:

— завдання для слухання чи самостійного читання;

— завдання для спостереження та дослідження;

— завдання для обговорення (спілкування);

— робота в парах;

— робота в групах;

— творча майстерня.

Шумейко Ю.

Я досліджую світ : підруч. для 1 кл. закл. загальн. середн. освіти (у 2-х частинах) : Частина 2 / Юлія Шумейко. — Київ : Грамота, 2023. — 96 с. : іл.

ISBN

ISBN (частина 2)

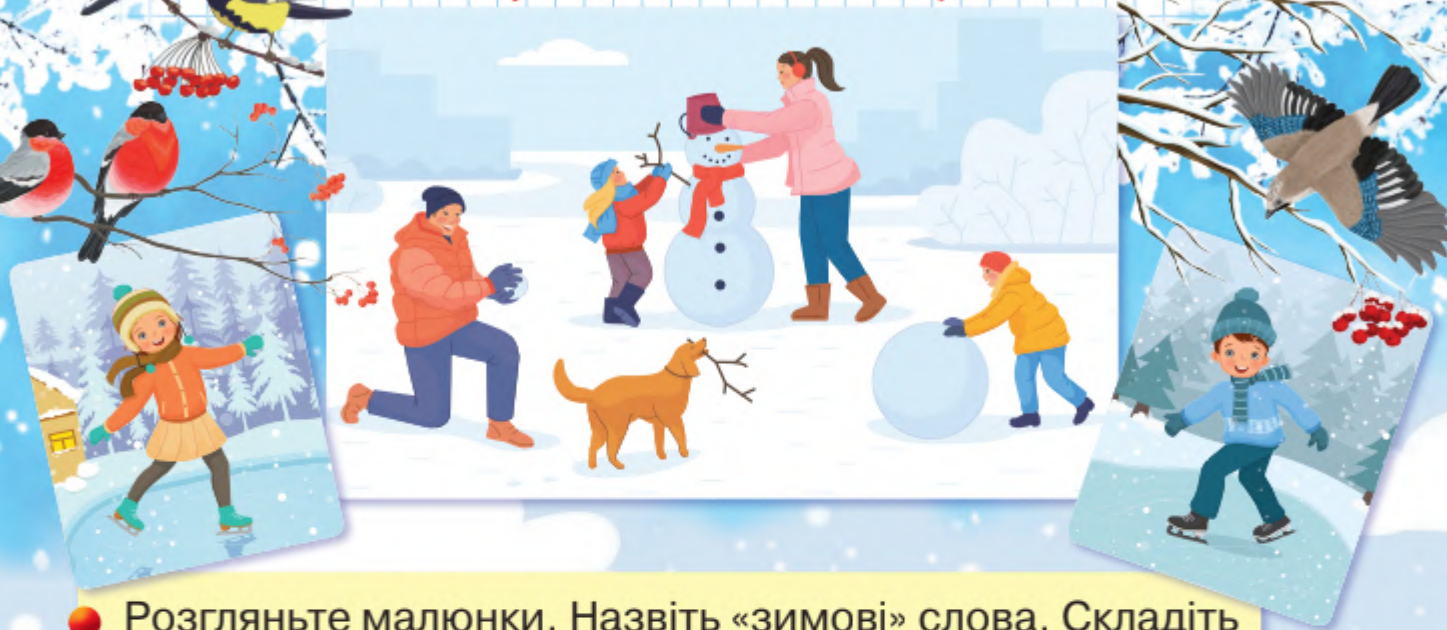
Підручник відповідає концепції Нової української школи та Типовій освітній програмі, розробленій під керівництвом Р. Б. Шияна.

Навчальний матеріал поєднує природничу, громадянську, історичну, здоров'язбережувальну, соціальну, технологічну й інформатичну освітні галузі. Інтегрований підхід, що передбачає внутрішньопредметні та міжпредметні зв'язки, сприятиме формуванню ключових і предметних компетентностей з урахуванням вікових особливостей першокласників і першокласниць.

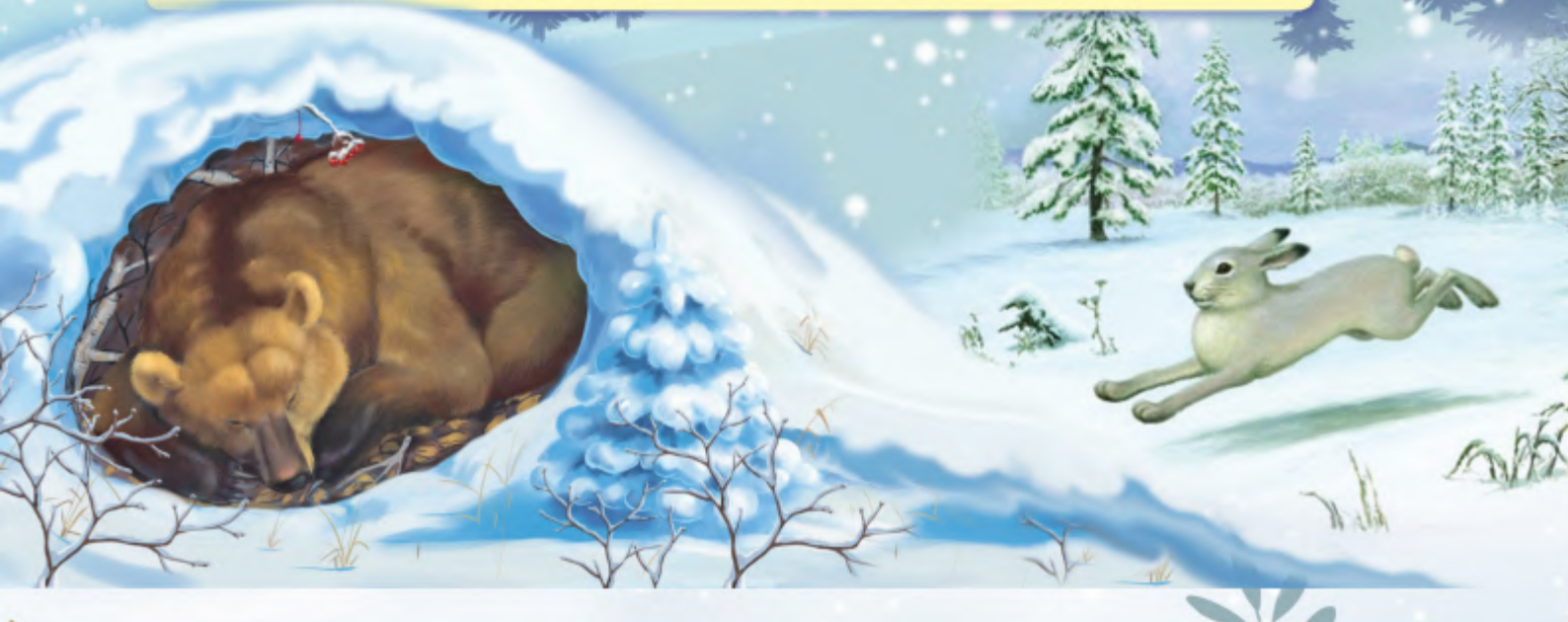
УДК

У ЗИМОВИЙ ЧАС

зима ознаки зими зимові явища
рослини та тварини взимку вода
зимові розваги безпека вдома

- Розгляньте малюнки. Назвіть «зимові» слова. Складіть із ними речення.
- Назвіть зображених тварин. Хто з них потребує допомоги взимку?
- Які рослини зображені? Що вам допомогло їх розпізнати?
- Розкажіть за малюнками про зимові розваги. Складіть розповідь на тему «Веселий сніговик».

1. Яку пору року зображено на світлинах? Що в них спільного та відмінного? Назвіть місяці по порядку. Опишіть погоду на одній зі світлин (на вибір).

лютий

грудень

січень

2. Послухайте, які зміни відбуваються в неживій природі взимку. Які з них ви спостерігали?

Дме холодний вітер.

Темніє рано, бо дні короткі, а ночі довгі.

Небо часто вкрите хмарами.

Іде сніг, трапляється завірюха.

Водойми вкриває крига.

3. Назвіть зображені на світлинах зимові явища. Які з них можуть бути небезпечними?

іній

ожеледиця

заметіль

бурульки

снігопад

мороз

4. Послухайте вірш. Про яке зимове явище в ньому йдеться?

Попід вікнами Мороз
Ходить-щулиться,
То загляне у садок,
То на вулицю:
— Де ж це дітоньки малі
Поховалися,

Та невже ж вони мене
Ізлякалися?
Я ж їм шкоди не зроблю
Анітрішечки,
Тільки носика вщипну
Для потішечки!

Катерина Перелісна

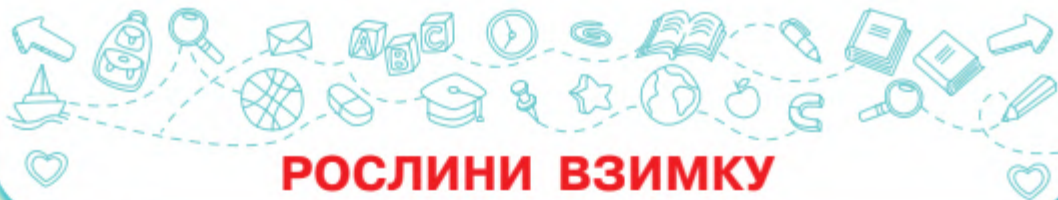

5. Виконайте завдання за змістом малюнка.

- Яку частину доби зображено? Поясніть відповідь.
- Опишіть погоду.
- Послухайте народні прикмети. Про яку ознаку зими в них ідеться? Як це відображено на малюнку?
Ясне небо — до морозу. Дим із димаря стовпом — на мороз. Місяць ріжками догори — до морозу.
- Що вказує на те, що люди дбають про довкілля?
- Назвіть зображені об'єкти неживої та живої природи, об'єкти рукотворного світу.
- Назвіть предмети, зображені праворуч. Де їх можна розмістити на малюнку? Складіть речення із цими словами.

1. Назвіть зображені рослини. Що вам допомогло їх упізнати? До якої групи рослин вони належать?

Усі дерева можна об'єднати у дві групи: листяні та хвойні.

Листяні дерева (дуб, клен, акація, липа, каштан) мають широке листя, яке скидають восени.

Хвойні дерева (ялина, сосна) мають листки-хвоїнки, які опадають поступово протягом року. Ці дерева називають *вічнозеленими*.

2. Переставте букви в словах і дізнайтеся назви хвойних дерев.

асонс

аниял

римодна

3. Послухайте розповідь про сосну. Розкажіть про іншу рослину (на вибір, за зразком).

Зразок. Сосна має високий, стрункий і міцний стовбур. Гілки в неї підняті вгору. Це хвойне дерево. Плоди цієї рослини — шишки.

4. Що зображено на світлинах? До якої групи належать ці рослини? Які в них спільні ознаки? Плоди яких рослин не можна побачити взимку?

5. Полічіть кількість ягід на китицях калини. Де ягід найбільше? Що ви знаєте про цілющі властивості калини?

6. Виготовте китицю калини з гофрованого паперу та пластиліну.

КІМНАТНІ РОСЛИНИ

Кімнатні рослини — це рослини, які люди вирощують у помешканнях для створення краси та затишку.

1. Назвіть кімнатні рослини. Які з них є у вашому класі? У вас вдома? Визначте кількість складів у словах. У якому слові найбільше складів?

кактус

фіалка

алое

орхідея

фікус

2. Розкажіть за світлинами, як потрібно доглядати за кімнатними рослинами.

3. Розкажіть за схемою, що потрібно кімнатним рослинам для життя.

світло

тепло

поживні речовини

вода

повітря

4. Проект «Вирощуємо фіалку»

Акуратно відламайте листок зі стеблом у дорослої фіалки. Поставте його в склянку з водою. Коли з'являться корінці, посадіть листок у горщик із ґрунтом. Доглядайте за посадженою рослиною.

5. Послухайте уривок із казки «Сад на підвіконні». Для чого люди вирощують кімнатні рослини?

Якось Муха залетіла в кімнату, де було багато рослин. Вона сіла на підвіконня поблизу одного з вазонів.

— Що ви тут робите? — спитала Муха.

— Ми кімнатні рослини. Людина прикрашає нами свої приміщення, — відповіла Фіалка.

— А мене люди використовують як ліки, — озвалося Алое. — Розрізаний уздовж мій листок прикладають до рани, і вона швидше загоюється. Настоянка мого соку з медом допомагає від застуди.

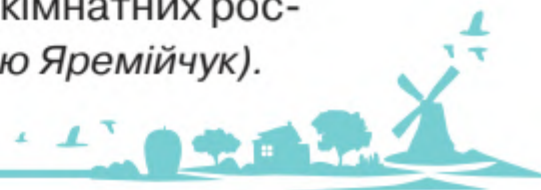
— І вам не хочеться на волю? — здивувалася Муха.

— Ми теплолюбні рослини, на вулиці ми не виживемо, особливо взимку, — зауважила Фіалка.

— Хіба вас люди не виганяють із кімнати?

— Ні, людина піклується про нас: поливає, розпушує ґрунт, додає добрива, обрізає сухе листя, — відповіла Бегонія. — Ми даруємо людям свою красу, аромати, ліки, а вони стають добрішими й уважнішими до дикорослих рослин.

Муха так і не зрозуміла благородної місії кімнатних рослин і вилетіла у відчинене вікно (За Мариною Яремійчук).

ЯК ЗИМУЮТЬ ТВАРИНИ

Для тварин зима — найважча пора року. Складно знайти їжу й заховатися від ворогів. Тварини готуються до зими завчасно — змінюють хутро, запасують їжу. Деякі тварини залягають у сплячку. Птахи відлітають у вирій.

1. Назвіть тварин кожної групи (1–3). Про яку групу тварин розповідає кожна дитина? Розкажіть, що ви про них знаєте.

— Ці тварини
запасують на зиму
їжу.

— Ці тварини
змінюють
колір хутра.

— Ці тварини залягають
у сплячку.

Група 1

Група 2

Група 3

2. Послухайте вірш. Яку поживу може знайти заєць взимку? Чому йому важко це зробити?

По дорозі зайчик скаче,
Сніг глибокий —
зайчик плаче:
Змерз він дуже і тремтить
І не знає, що робить.
Де спочити? Де присісти?
Де знайти чогось поїсти?

Треба швидше у лісочок,
Де стоїть старий пеньочок,
Сніг лапками розгребти
Й, може, корінці знайти
Або кору трохи згризти...
Ох, як хоче зайчик їсти!

Катерина Перелісна

3. Прочитайте назви тварин. Чим ці тварини харчуються взимку? Складіть речення, скориставшись малюнками-підказками.

кабан

миша

білка

олень

лисиця

заєць

4. Дізнайтеся, рухаючись лініями, які сліди залишають тварини на снігу.

ЗИМУЮЧІ ПТАХИ

Узимку птахам бракує їжі. Тому ще восени багато птахів відлітає у вирій. Таких птахів називають *перелітними*. Птахи, які залишаються зимувати, — це *осілі*, або *зимуючі*, птахи. Узимку вони потребують допомоги людей, особливо, коли все навколо вкриває сніг.

1. Якого птаха не можна побачити взимку? Об'єднайте решту птахів спільною назвою. Назвіть їх. Визначте кількість складів у кожному слові.

2. Переставте букви в словах і дізнайтеся назви зимуючих птахів. Угадайте їх за описом.

4 1 2 5 3 6
зпоивк

2 6 4 1 3 5
мхлоею

6 5 4 3 2 1
ракшиш

2 4 6 5 1 3
нгрусі

- Цей птах має звичку повзати по деревах.
- Свою назву птах отримав від тюркського слова «снігів» — червоногрудий.
- Цей птах любить вживати в їжу білі й соковиті плоди омели.
- Цей птах із задоволенням харчується насінням хвойних рослин.

3. Послухайте вірш. Про яких птахів ідеться в ньому? Чому їх порівнюють із яблуками?

Сиджу я біля підвіконня,
Коли дивлюся — у садку
На груші... яблука червоні
Висять на самому вершку.
Та от підкрався кіт-гульвіса,
На грушу глипнув, як сова, —
Червоні яблука знялися
І — полетіли! Ну й дива!..

За Анатолієм Качаном

4. Складіть розповідь за малюнком. Чому птахи потребують узимку допомоги?

5. Виготовте годівницю для птахів із пакета з-під соку чи молока. Прикрасьте ґудзиками, намистинами чи аплікацією з паперу (на вибір). Прикріпіть угорі міцну нитку. Розкажіть, що можна покласти до годівниці.

РОЗКРИВАЄМО СЕКРЕТИ ВОДИ

1. Що зображено на світлинах? Що їх об'єднує? Де ще може бути вода? Складіть речення із цими словами.

2. Проведіть дослід і зробіть висновок. Розкажіть про властивості води.

Дослід 1. Налийте в прозору склянку чисту воду. Якого кольору вода? Чи має вона запах? Яка вода на смак?

Дослід 2. Поставте в склянку з водою ложку, лінійку чи олівець. Чому видно ці предмети?

Дослід 3. Налийте трохи води на тарілку. Що сталося з водою?

Дослід 4. Усипте в склянку з водою цукор або сіль і розмішайте. Що сталося із цими речовинами? Усипте в склянку з водою пісок. Чи розчинився пісок? Дослідіть, які ще речовини не розчиняються у воді.

3. Розкажіть, у яких станах може перебувати вода.

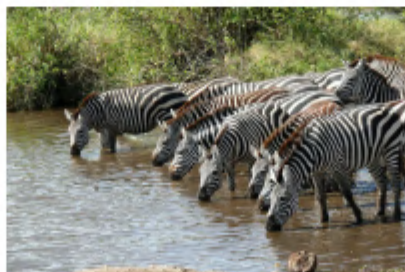
4. Розгляньте світлини. Що вас здивувало? Що вам сподобалося? Завдяки якій властивості води митці зробили ці крижані скульптури?

5. Назвіть явища погоди. На яких світлинах вода перебуває у твердому стані?

6. Розкажіть за світлинами про значення води для живих організмів.

ДОСЛІДЖУЄМО СНІЖИНКИ

Сніжинки — це краплини води, які перетворилися на шестигранні кристали льоду. Вони бувають різного розміру з різними візерунками.

1. Розгляньте світлини. Доведіть, що сніжинки різні.

2. Розгляньте сніжинки крізь лупу. Що в них спільного? Чи однакові візерунки вони мають? Намалюйте одну із сніжинок.

3. Послухайте вірш. Яка відповідь у заголовка вірша? А яку відповідь отримала дівчинка? Поясніть.

Два плюс два

Мені на долоню
Злетіли з хмаринки
Дві білі сніжинки
І ще дві сніжинки.

А разом виходить
Якась дивина —
А разом виходить
Краплина одна!

Анатолій Качан

4. Складіть кілька виразів, щоб відповідь кожного з них дорівнювала кількості сніжинок на малюнку.

5. Послухайте вірш.

З неба падали сніжинки —
Чудернацькі й різні.
Більші, менші, як з картинки, —
Красиві і ніжні.
Впало декілька в долоньки
Дівчинки Оксанки.
Радісно сказала донька:
«Глянь, як з “витинанки”!
Хто малює їх на небі?
З чого витинає?»

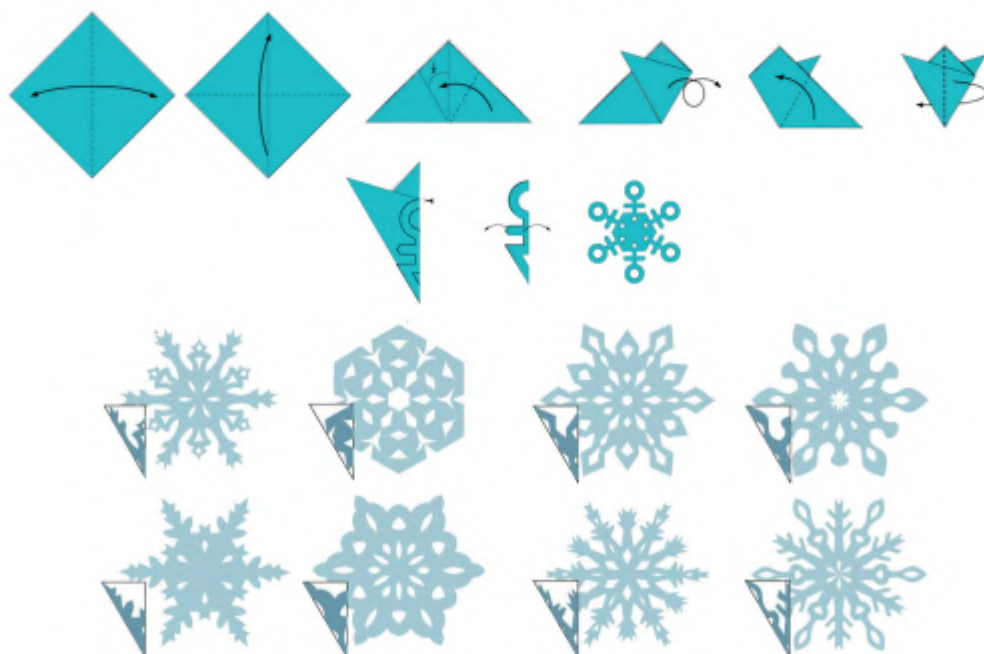
Відповісти доні треба,
Хай дитина знає:
«В небі синьому, високо,
Є “Майстерня снігу”.
І узимку там, щороку,
Людям всім на втіху,
Витинаються з хмаринки
Диво-візерунки.
Дивовижні ці сніжинки —
Неба подарунки!»

Наталія Паснак

- На яке запитання хотіла отримати відповідь дівчинка? Звідки беруться сніжинки? Якою ви уявляєте «Майстерню снігу»?

- ## 6. Виготовте сніжинки з білого паперу за зразком. Намалюйте один із поданих візерунків. Виріжте по лініях і розгорніть — у вас вийшла сніжинка.

ЗИМОВІ РОЗВАГИ

1. Назвіть зображені зимові розваги. Які з них є вашими улюбленими? Які розваги можуть бути небезпечними?

2. Послухайте загадку. Намалюйте відгадку.

Що за звір прийшов у двір?!
Білий тулуб, білі щоки,
Ніс — морквяний, руки — в боки,
Черевики — скалки дров,
А на голові — відро!

За Тетяною Винник

3. Складіть розповідь за малюнками. Чи любите ви ліпити сніговика? Що вам знадобиться? За якої погоди можна зліпити сніговика?

4. Назвіть одяг, який підійде для прогулянки взимку. Визначте кількість букв і звуків у словах.

5. **Екскурсія** до зимового парку

Після екскурсії до парку Дарина зробила малюнок.

- Опишіть погоду на малюнку.
- Назвіть об'єкти неживої та живої природи. Який об'єкт можна додати до малюнка?
- Що свідчить про те, що в парку живуть тварини? Які це тварини?
- Назвіть рукотворні об'єкти.
- Зробіть свій малюнок за результатами екскурсії до зимового парку.

Узимку ви проводите багато часу вдома. Тому подбайте, щоб ваше перебування вдома було безпечним, корисним і цікавим.

1. Назвіть предмети з кожної групи. Продовжте перелік своїми прикладами. Які із цих предметів можуть бути небезпечними? Чому?

меблі

інструменти

електроприлади

посуд

2. Складіть правила безпечної поведінки вдома. Чому важливо дотримуватися цих правил? До чого може призвести їхнє порушення?

- 3. Які прилади полегшують людині хатню роботу? Якими з них ви вмієте користуватися? Яких правил безпеки потрібно дотримуватися?

- 4. Що об'єднує подані предмети? Для чого вони були створені? Складіть звукову схему спільного слова.

робот-
художник

робот-
жартівник

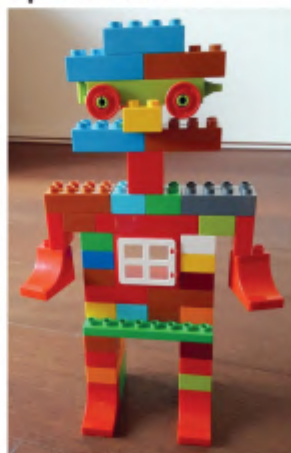

робот-
собака

робот-
пилосос

- 5. Виготовте робота за допомогою конструктора «Лего». Які дії зможе виконувати ваш робот?

Для гри потрібно підготувати малюнки, подібні до зображених на ігровому полі. Малюнки треба покласти в мішечок. Діти працюють у парах. Кожний гравець обирає для гри одне з ігрових полів. По черзі витягує картки з мішечка. Якщо картка відповідає малюнку на ігровому полі, потрібно накрити нею малюнок і розказати все, що відомо про зображені об'єкти. Перемагає той/та, хто накриє всі малюнки на своєму ігровому полі.

Гравець 1

Гравець 2

СВІТ ТАКИЙ РІЗНОМАНІТНИЙ

*особистість характер винахідники
спортсмени музей театр бібліотека
космос час*

- Які космічні об'єкти ви знаєте? Що ви про них можете розказати?
- Чим займаються діти на малюнках? Це активний чи пасивний відпочинок?
- Визначте час на кожному годиннику. Що ви зазвичай робите в цей час?
- Що цікавого можуть дізнатися діти в музеї? Які запитання вони можуть поставити екскурсоводу?

Я — ОСОБИСТІСТЬ

Кожна людина — неповторна. Люди відрізняються за зовнішністю, віком, професією, фізичними можливостями, достатком, уподобаннями, рисами характеру, поведінкою тощо.

1. Розгляньте світлини. Чим особливі люди на кожній світліні?

2. Доберіть пари світлин із зображенням людей із подібними якостями.

3. Прочитайте слова. Які риси характеру позитивно впливають на здоров'я, а які йому шкодять? Які риси характеру притаманні вам? У чому це виявляється? Назвіть слова з протилежним значенням.

сміливість **акуратність** **лінь** **доброта**
працьовитість **жадібність** **злість**
боягузтво **щедрість** **неохайність**

4. Які риси характеру, на вашу думку, допомагають виконувати свої обов'язки *пожежникам, спортсменам, водіям*? Обґрунтуйте відповідь.

5. Розгляньте світлини. Які вчинки дітей ви засуджуєте? Які вчинки ви б хотіли наслідувати? Поясніть свою відповідь.

6. Прочитайте прислів'я. Поясніть, як ви їх розумієте.

мала, а й та працює.

На смілого гавкає, а боягуза кусає.

Дав, як наплакав.

- 1.** Розкажіть за світлинами, що діти вміють робити. Що ви вмієте робити? А чого хотіли б навчитися?

- 2.** Послухайте уривок із вірша. А які таланти ви маєте?

Талант — це здібності природні,
Обдарування, справжній хист.
Хоч ти не бачиш їх сьогодні,
Бо ще малий на вік і зріст,
Та є в тобі обдарування,
Вони у кожного з нас є...

За Надією Красоткіною

- 3.** Прочитайте про світові рекорди українських спортсменів/спортсменок. Розкажіть про них сусідові/сусідці по парті.

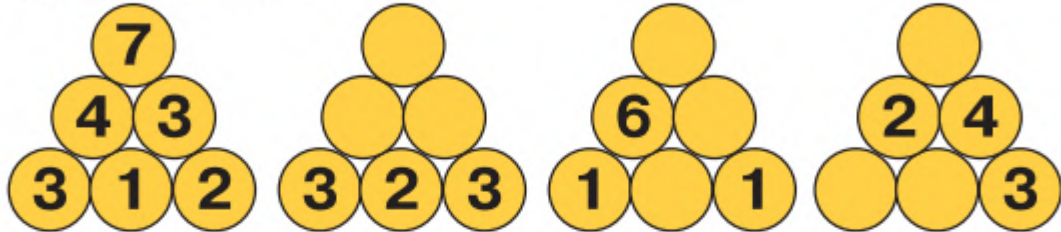
Сергій Бубка встановив світовий рекорд у стрибках із жердиною — 6 м 14 см, який упродовж 20 років не міг перевершити жодний спортсмен.

Інеса Кравець протягом 25 років утримувала світовий рекорд у потрійному стрибку в довжину — 15 м 50 см.

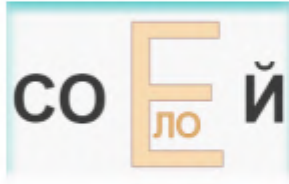

- 4. Проведіть змагання зі стрибків у довжину між учнями / ученицями вашого класу. Створіть колективну грамоту й нагородіть нею переможців/переможниць.

- 5. Розв'яжіть головоломки за зразком. Назвіть пропущені числа. Складіть подібні головоломки для сусіда/сусідки по парті.

6. Розшифруйте ребуси. Об'єднайте слова-відгадки спільним значенням. Складіть із ними речення.

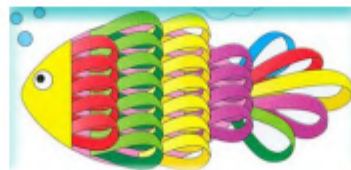

- 7. Розкажіть про себе за поданим планом.

1. Прізвище та ім'я.	4. Риси характеру.
2. Вік.	5. Домашні обов'язки.
3. Зовнішній вигляд.	6. Уподобання.

8. Виготовте за малюнками рибу з кольорових стрічок.

СПОРТ. ОЛІМПІЙСЬКІ ІГРИ

1. Відгадайте загадку. Як називають людей, котрі займаються спортом?

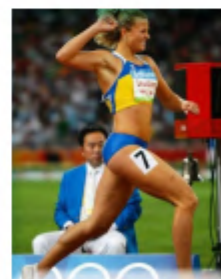
Бокс, хокей, бобслей, футбол,
Сноуборд і волейбол...
Стадіон, басейни, корт –
Об'єднало слово

2. Назвіть зимові й літні види спорту. Які з них вам подобаються найбільше?

3. Назвіть українських спортсменів/спортсменок, скориставшись словами з довідки. Що їх об'єднує? Якими видами спорту вони займаються?

Довідка: Яна Клочкова — плавання, Наталія Добринська — легка атлетика, Олександр Усик — бокс, Інна Черняк — дзюдо.

4. Прочитайте текст. Розкажіть, що ви дізналися про Олімпійські ігри.

Олімпійські ігри – це все-світні змагання, які проводять що чотири роки в різних країнах світу. Емблема Олімпійських ігор — п'ять кілець, що символізують п'ять континентів. Олімпійський девіз: «Швидше, вище, сильніше!»

5. Назвіть олімпійські види спорту за збільшенням кількості букв у назві.

бадмінтон стрибки волейбол гольф
карате бокс фехтування

6. Об'єднайте малюнки спільним словом. Зробіть звуковий аналіз цього слова. У яких видах спорту використовують зображені м'ячі?

7. Виконайте фігуру спортсмена з пластиліну (за зразком).

ВИНАХОДИ ЛЮДСТВА

Винахід — створення чогось такого, чого раніше не існувало. Людей, які створюють нові предмети або використовують по-новому відомі речі, називають *винахідниками*.

1. Назвіть зображені об'єкти. Як ці винаходи вплинули на життя людей?

2. Що було створено людиною завдяки спостереженням за об'єктами природи? Об'єднайте малюнки в пари.

3. Гра «Що було і що стало?» Якими предметами зручніше користуватися? Чому?

4. Назвіть зображені винаходи та їхніх авторів. Обчисліть вирази, і ви дізнаєтеся, у якому віці винахідники їх створили.

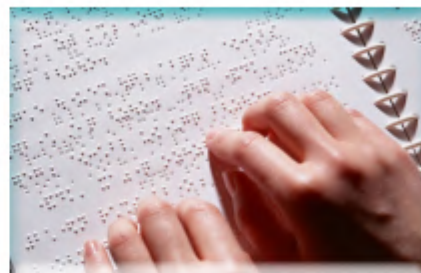
Ермус
Честер

$$20 - 10 - 3 + 8$$

Франк
Еперсон

$$4 + 4 + 2 + 1$$

Луї
Брайль

$$2 + 8 + 10 - 5$$

5. Як використовують зображені предмети? Придумайте інші способи їхнього застосування.

6. Виготовте підставки для ручок та олівців із пластикових пляшок, як показано на малюнку. Розмалуйте їх гуашевими фарбами.

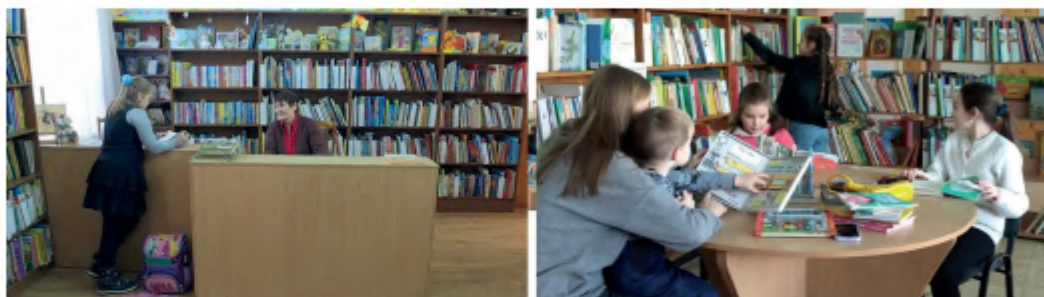

У бібліотеці зберігається велика кількість книжок, журналів та іншої друкованої продукції. До бібліотеки приходять, щоб узяти книжку додому або почитати її в читальному залі.

1. Розгляньте малюнки. Де відбуваються події? Складіть розповідь за кожним малюнком.

2. Проведіть дослідження. Розкажіть про його результати.

1. Дізнайтеся, де у вашій школі знаходиться бібліотека.
2. Чи є в бібліотеці читальний зал?
3. Як звати бібліотекаря/бібліотекарку?
4. Коли бібліотека відчинена?
5. Що означають слова *абонемент*, *читальний зал*, *каталог*.

3. Прочитайте слова. Що вони означають? З букв слова, у якому найбільше складів, утворіть інші слова.

ЧИТАЧ

ЧИТАЧКА

КНИЖКИ

БІБЛІОТЕКА

БІБЛІОТЕКАРКА

4. Обчисліть «ланцюжок» виразів, щоб дізнатися, коли у вересні святкують *Усеукраїнський день бібліотек*.

$$90 - 20 + 10 - 30 + 40 - 30 - 30$$

5. Послухайте вірш.

Ми маленькі читачі —
Дум розумних збирачі.
Читачі-читайлики,
Олі та Михайлики.
Читачі-читалочки,
Василі й Наталочки.

Про пригоди всі книжки
Хто читає залюбки?
Читачі-читайлики,
Олі та Михайлики.
Читачі-читалочки,
Василі й Наталочки.

За Лідією Повх

- Як називають тих, хто читає книжки? Що вам подобається більше — читати самим чи слухати читання дорослих? Чому?

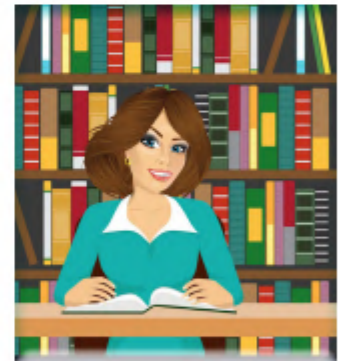
6. Прочитайте правила поведінки в бібліотеці. Чому важливо їх дотримуватися?

1. Привітайтеся з бібліотекарем чи бібліотекаркою.

2. Поводьтеся тихо, спокійно. Не бігайте та не смітіть.

3. Уживайте слова ввічливості.

4. Після прочитання книжку потрібно повернути до бібліотеки.

7. Прочитайте та поясніть прислів'я.

Книжки — міст у світ знань.

Книжку читають не очима, а розумом.

Будеш книжки читати — будеш усе знати.

Гарна книжка — мудрий учитель.

1. Розгляньте обкладинки книжок. Про що в них може розповідатися? Які книжки є у вашій домашній бібліотеці? Яка з них ваша улюблена?

2. Прочитайте тексти. Як ви думаєте, з яких книжок із завдання 1 їх узято? Поясніть відповідь.

1. Слони — чудові плавці. Вони плавають рідко, але купаються із задоволенням. Це — травоядні тварини. Вони сплять по 2–3 год на добу.

2. На калину у дворі
Посідали снігурі —
В шапочках смушевих,
Фартушках рожевих.
Прилетіли не дарма,
бо прийшла до нас зима.

Марія Морозенко

3. Був собі їжак. Якось вийшов він раненько
зі своєї домівки подивитися на білий світ та й
каже: — А піду я в поле та подивлюся, як там мої
морква та буряки.

Іде й пісеньку мугикає. Коли виходить із-за
куща заєць...

3. Назвіть героїв казок. Розкажіть одну з них (на вибір).

4. Назвіть зображених тварин одним словом. Що в них спільного й відмінного? Прочитайте їхні назви. Скільки складів у кожному слові? У якій книжці можна про них прочитати? Підготуйте цікаву розповідь про одну із зображених тварин (на вибір).

тиранозавр диплодок спинозавр ігуанодон

5. Назвіть за календарем і підказками, коли відзначають Міжнародний день дитячої книжки.

Це другий весняний місяць. Число місяця — парне одноцифрове число, яке є вихідним днем. Але це не субота.

Квітень						
Пн	Вт	Ср	Чт	Пт	Сб	Нд
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

Травень						
Пн	Вт	Ср	Чт	Пт	Сб	Нд
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

Червень						
Пн	Вт	Ср	Чт	Пт	Сб	Нд
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30		

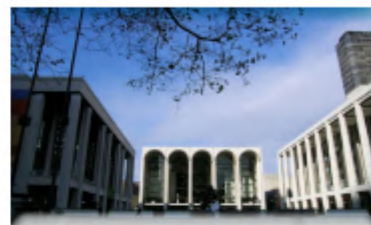
1. Розгляньте світлини. У яких країнах знаходяться ці театри? Розкажіть, чим вони особливі.

Оперний театр,
м. Сідней
(Австралія)

Ляльковий театр,
м. Київ (Україна)

Метрополітен-
опера, м. Нью-
Йорк (США)

2. Прочитайте слова. Поясніть їхнє значення. Які слова відповідають на питання хто? З іншими словами складіть речення за малюнками.

сцена

актори

вистава

глядачі

театр

3. Що хотіли показати актори й акторки театру пантоміми? Пограйте разом з однокласниками й однокласницями в гру «Крокодил»: хтось за допомогою жестів і міміки показує слово, решта мають його вгадати.

4. Розгляньте театральні афіші. Яку інформацію ви можете з неї дізнатися? Створіть афішу вистави до однієї з українських народних казок.

5. Послухайте вірш. Назвіть тварин лісового театру. Як вони готуються до вистави?

Чи ви знали, милі друзі,
Про театр лісовий?
Найвідоміший в окрузі,
Чародійний і смішний.
Вовчик там за режисера,
А лисиця — за суфлера,
А актори всім відомі —

Зайці й миші гонорові.
А єнот — за костюмера,
Білозубка — за гримера.
І ведмідь допомагає —
Він при вході всіх вітає.
Тому, дітки, не вагайтесь,
До театру враз збирайтесь!

За Іриною Гарванко

6. Проект «Театр тіней»

Оберіть казку й розподіліть ролі. Приготуйте сцену з картонної коробки з підсвічуванням і білого пергаменту. Виріжте силуети героїв казки із чорного паперу, наклейте їх на палички. Розіграйте казку в класі.

Музей — місце, де зберігаються колекції картин, предметів побуту тощо. Є природничі, краєзнавчі й історичні музеї, квартири-музеї відомих людей.

1. Розгляньте світлини. Розкажіть про особливості зображених музеїв.

Природничий музей
(м. Київ)

Музей просто неба
(с. Пирогів)

Краєзнавчий музей
(м. Знам'янка)

Музей Тараса Шевченка
(м. Канів)

2. Прочитайте тексти. Переставте склади в словах і назовіть слова-відгадки.

Предмет,
виставлений
для огляду в музеї.

↓
ПОНАТЕКС

Людина, яка показує
відвідувачам
експонати музею.

↓
ВОДСОЕКСКУР

3. Назвіть експонати музею. Які з них зацікавили вас найбільше?

4. Послухайте правила поведінки в музеї. Чому важливо їх дотримуватися? Виконайте до них малюнки.

1. Залиште верхній одяг у гардеробі.
2. Вимкніть мобільний телефон.
3. Не чіпайте експонати руками.
4. Ходіть по музею спокійно, не заважайте іншим відвідувачам.
5. Уважно слухайте розповідь екскурсовода.
6. Не приносьте до музею їжу та напої.

5. З допомогою дорослих здійсніть віртуальну екскурсію до музеїв України просто неба (<https://museums.authenticukraine.com.ua/ua/>). Знайдіть під час екскурсії подані об'єкти.

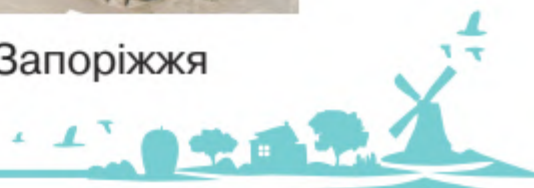
м. Львів

м. Чигирин

м. Запоріжжя

РОЗКРИВАЄМО ТАЄМНИЦІ КОСМОСУ

1. Розгляньте малюнок і прочитайте слова. Покажіть об'єкти, що їм відповідають. Що ви про них знаєте? назвіть рукотворні об'єкти.

Комета Сонце сузір'я планети Земля

2. Складіть ракети з фігур танграму.

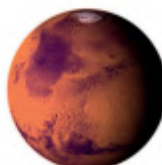
3. Прочитайте назви планет. Назвіть їхні спільні та відмінні ознаки. Чим Земля відрізняється від інших планет? Дізнайтеся назви інших планет.

Венера

Земля

Марс

Сатурн

4. Прочитайте вірш.

Мчать круг Сонечка планети,
Наче швидкісні ракети.
Стрімголов біжать по світу
По довколишнім орбітам.
Хто летить до Сонця ближче,
Оббігає коло швидше!
А хто далі — навпаки,
Дуже довгі там шляхи!

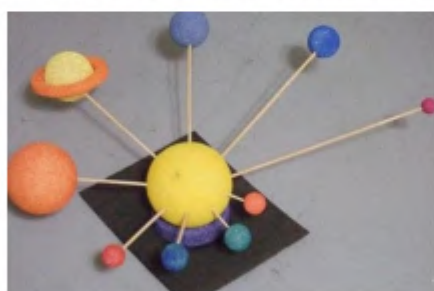
Наталія Карпенко

- Як називають шлях, яким планети рухаються навколо Сонця? Орбіта якої планети найкоротша? А найдовша?

5. Проект «Модель Сонячної системи»

Дослідіть порядок розташування планет навколо Сонця — від найближчої до найвіддаленішої. Виготовте макет Сонячної системи з пластиліну.

6. Розв'яжіть задачі.

- У космос запустили 12 супутників, а приземлилося 10. Скільки супутників залишилося в космосі?
- Планетарій м. Дніпра закупив 12 телескопів, а планетарій м. Житомира — 10. У якому планетарії телескопів менше? На скільки?

ЯК УСЕ ВСТИГНУТИ

1. Послухайте вірш. Для чого потрібен годинник?

Стоїть собі годинник
На столику у нас,
Години та хвилини
Відстукує весь час.
Його блискучі стрілки
Не спиняться ніяк,

І завжди чути тільки:
Тік-так, тік-так, тік-так.
Він день і ніч працює —
Невпинно лине час...
І кожна мить дарує
Історії для вас.

Наталя Забіла

2. Розкажіть за світлинами, які бувають годинники. Поясніть, чим вони відрізняються.

3. Визначте час за годинником.

4. З'ясуйте в дорослих, що означає бути пунктуальним. Чому важливо приходити чи приїжджати в місце призначення вчасно?

5. Дайте відповіді на запитання. Як можна зекономити час?

Скільки часу ви витрачаєте на:

- прогулянки на свіжому повітрі;
- перегляд мультфільмів;
- комп'ютерні ігри;
- допомогу дорослим;
- відвідування гуртків;
- настільні ігри?

6. Щоб усе встигнути, потрібно складати плани на день, тиждень і місяць та дотримуватися їх. Створіть плакат «Плани на майбутнє», робіть на ньому позначки щодо їхнього виконання за зразком. Зробіть висновок — чи вдалося вам виконати всі плани?

Плани на день

Пограти у футбол.	☐
Подивитися мультфільм.	☐
Побудувати вежу з конструктора.	☐

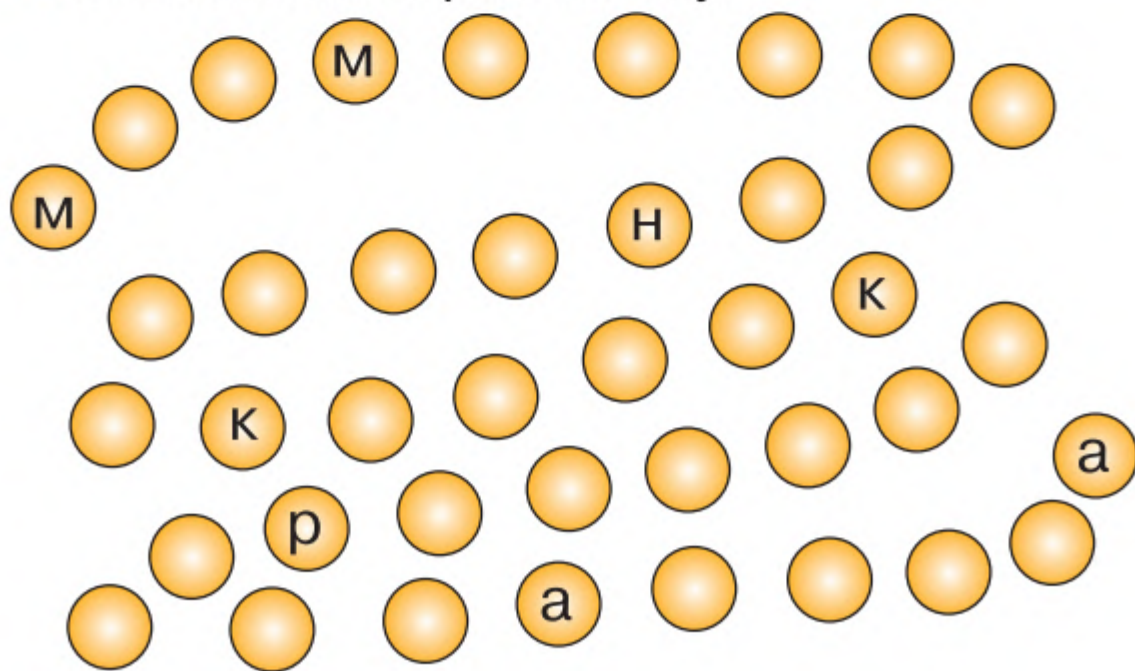
7. Виготовте годинник із паперової тарілки. Фломастерами напишіть числа. Зробіть із картону стрілки та закріпіть їх кнопкою так, щоб вони рухалися.

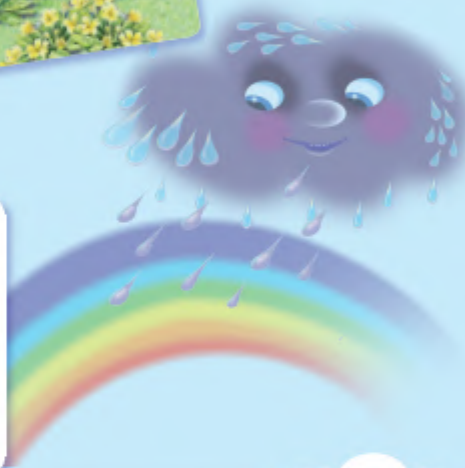
Підготуйте для гри фішки, на яких запишіть букви відгаданих слів. Розшифруйте «ланцюжок» слів. Перемагає той/та, хто перший/перша заповнить усі порожні кружки.

- Четверта планета від Сонця.
- Людина, яка систематично займається спортом.
- Місто, у якому знаходиться театр «Метрополітен-опера».
- Паперова картка, яка дає право зайти до театру й переглянути виставу.
- Працівник театру, який готує костюми для виступу акторів.
- Літальний апарат для польоту в космос.
- Оголошення про виставу.

ДОСЛІДЖУЄМО ПРИРОДУ НАВЕСНІ

*весна ознаки весни повітря ґрунт
рослини та тварини навесні ліс луки
водойми гори штучні середовища*

- Які зміни відбуваються в неживій природі навесні?
- Назвіть об'єкти живої природи. Що ви про них знаєте?
- Розкажіть про працю людей навесні. У чому її важливість для природи? Складіть речення за малюнками.
- Розкажіть за малюнком про явища природи, які можна спостерігати ранньої та пізньої весни. Чому вони відрізняються?

1. Назвіть весняні місяці по порядку. Опишіть погоду на одній зі світлин (на вибір).

квітень

березень

травень

2. Послухайте, які зміни відбуваються в неживій природі навесні. Які з них ви спостерігали? Яку із цих ознак зображено на світлині?

- Сонячні промені більше прогрівають землю.
- Сніг і лід тоне.
- На річках скресає крига.
- Температура повітря стає вищою з кожним днем.
- Дні стають довшими.
- Небо навесні блакитне, високе.

3. Послухайте вірш. Назвіть зміни, які відбуваються в неживій та живій природі навесні. Розіграйте діалог.

— Що з весною настає?	— Ніжні проліски малі.
— Сніг у полі розтає.	— А що пнеться з-під листа?
— А чому то так буває?	— То травичка вироста.
— Сонце його пригріває.	— А над полем що бринить?
— Що ж синіє на землі?	— Любий жайворон дзвенить.

Катерина Перелісна

4. Прочитайте народні прикмети про весну. Які з них вам доводилося спостерігати?

Довгі — до довгої весни.

Якщо ранньою весною блискає , а грому не чути — літо буде сухим.

Квітень із водою — травень із .

Якщо пливуть високо — до гарної погоди.

5. Виконайте завдання за змістом малюнка. Створіть власний малюнок про весну.

- Опишіть погоду.
- Які зміни відбуваються в неживій та живій природі з настанням весни?
- Назвіть об'єкти неживої та живої природи, а також рукотворні об'єкти.
- Який рукотворний об'єкт можна додати до малюнка?
- Назвіть слова, що починаються зі звуків [к], [с], [ш].
- Складіть речення за малюнком.

1. Прочитайте казку. Які квіти вказують про настання весни?

Зустрілись якось на кущі глоду дві сойки:

— Ну й холоднеча! Забарилася весна.

— Напевно, десь у снігу загрузла.

І справді, розгулялася наостанок зима. То лютим вітром подме, то віхолу напустить. Затягне небо густими хмарами — ясному сонечку годі й пробитися.

— Щоранку сиджу на верхівці дуба, усе весну виглядаю, — каже одна сойка.

— І я, — мовила друга. — Моя сосна на пагорку стоїть — однак не видно весни.

— І дарма ви там сидите, — почувся наразі тоненький голосок. — Ви краще на землю подивіться!

Глянули сойки на землю: проліски на снігу то тут, то там видніють.

Ось як непомітно весна підкралася!

За Олегом Буценом

2. Назвіть першоцвіти. Поясніть, чому їх так називають.

мати-й-мачуха

проліски

підсніжники

крокуси

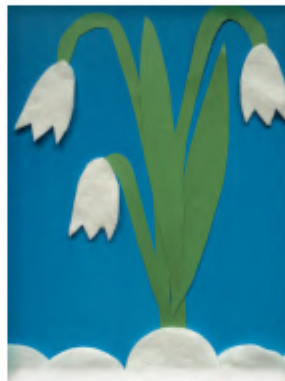
сон-трава

медунка

3. Виготовте з кольорового паперу й ватних дисків під-
сніжники.

4. Поясніть значення слова *КОТИКИ*.

КОТИКИ

5. Переставте в словах букви й дізнайтеся, які дерева
розпускаються навесні найпершими.

ЗАРЕБЕ

ЛЕНК

ЛЯПОТО

6. Розкажіть, чому важливо дбати про рослини. Створіть
плакат «Збережемо першоцвіти!». Улаштуйте в класі
виставку плакатів.

1. Здогадайтеся, про кого із тварин розповідають діти. Розкажіть про життя навесні інших тварин.

- Будують гнізда з гілочок, пуху й соломи, висиджують яйця.

- Збирають пилок і нектар із квітів, запилюючи їх.

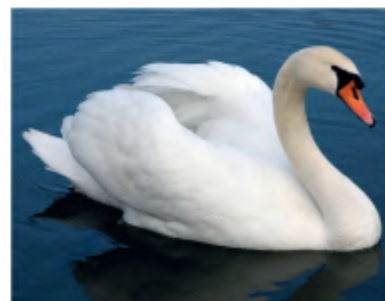

- Змінює колір хутра, щоб бути менш помітним у чагарнику.

- Народжують малят, доглядають за ними, навчають їх здобувати їжу.

2. Назвіть птахів, які повертаються навесні з вирію, за збільшенням кількості звуків у їхніх назвах.

3. Прочитайте оповідання. Придумайте до нього заголовок.

Професор вийшов вигуляти свою собачку Іжку, як несподівано почув дивний м'який скрип. Глянув на високу яблуню і вгледів двох сорок, які взялися плести гніздо.

Задивився професор на сім'ю сорок. А вони перестрибують із гілки на гілку, то присідають, тріпочучи хвостами, то збивають дрібно крилами й озиваються одне до одного притишеним скрипом. Скоро яєчок сорока нанесе, висидить, а потім сороченят доглядатиме й годуватиме.

Професор ще довго милувався заповзятістю сорок (*За Миколою Корсюком*).

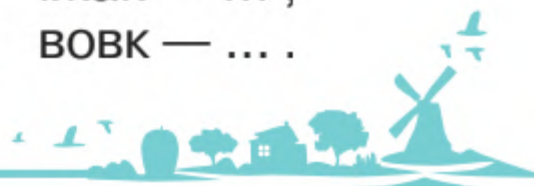

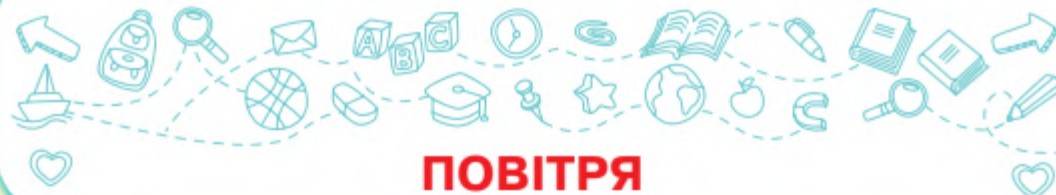
4. Дізнайтеся, які гнізда будують птахи. Чому не можна чіпати пташині гнізда?

5. Назвіть малят тварин (за зразком).

Ведмідь — *ведмежа*; білка — ...; їжак — ...;
лось — ...; заєць — ...; вовк — ...

1. Послухайте вірш.

Все дихає: листочок і травичка,
Метелик, що над квіткою летить.
І дише рибка й рак, і дише річка...
Повітря треба кожному, щоб жить.
А он несуть вітри хмаринку білу,
Щоб дощик на поля й ліси пролить.
А он у небо пташка полетіла,
А без повітря як вона злетить?

За Надією Красоткіною

- Про який об'єкт неживої природи йдеться у вірші? Яке значення має повітря для об'єктів живої природи?

2. Проведіть досліди. Розкажіть про властивості повітря.

Дослід 1. Роззирніться довкола. Чи бачите ви повітря? Розкрийте прозорий пакет, тримаючи його обома руками за ручки, потім швидко їх стисніть. Пакет надується, бо всередині нього — повітря.	Висновок: повітря безбарвне й прозоре, тому ми його не бачимо. Але повітря знаходиться навколо нас.
Дослід 2. Киньте у склянку з водою шматок крейди, грудку землі чи камінь. Що ви бачите на поверхні предметів?	Висновок: повітря є в усіх об'єктах неживої природи.
Дослід 3. Понюхайте повітря над партою. Понюхайте повітря біля квітки. Що ви відчули?	Висновок: повітря не має запаху.

Дослід 4. Візьміть дві повітряні кульки. Одну кульку надуйте. Покладіть їх на терези. Яка кулька важча? Чому?	Висновок: повітря має вагу.
Дослід 5. Покладіть надуту кульку в миску з водою. Чому вона не тоне?	Висновок: повітря легше, ніж вода.
Дослід 6. Візьміть м'яч і вдарте ним об підлогу. Чому м'яч підскочив угору?	Висновок: повітря пружне.

3. Яку властивість повітря використовують у кожному із зображених предметів.

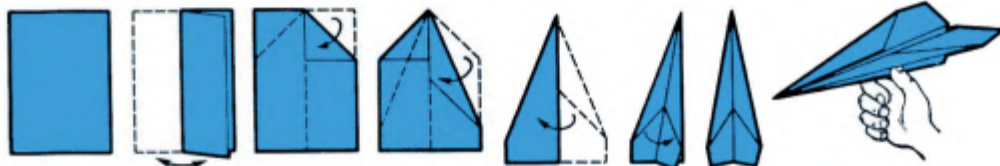
4. Що рухається завдяки рухові повітря?

5. Як діяльність людини впливає на чистоту повітря? Поясніть, чому важливо дбати про чистоту повітря.

6. Виготовте паперовий літак. Улаштуйте змагання на дальність польоту виготовлених літаків.

Верхній родючий шар землі називають *ґрунтом*.
У ґрунті ростуть рослини й живуть деякі тварини.

1. Розгляньте світлини. Яка частина рослини знаходиться в ґрунті? Для чого рослинам корінь? Що необхідно робити з ґрунтом для росту рослин? Скористайтесь довідкою.

Довідка: підживлювати, розпушувати, поливати.

2. Назвіть тварин, для яких ґрунт є домівкою. Які з них розпушують ґрунт? Якої шкоди завдають інші тварини?

3. Прочитайте уривок з оповідання «Кріт-неборака». Що вам сподобалося? Про що ви дізналися вперше?

Коли вчені думали над проєктом підземного човна, вони зацікавилися кротом.

Упіймали крота й пустили його в довгий дерев'яний ящик із міцно утрамбованою землею. На спеціальному екрані дослідники спо-

стерігали за підземною роботою крота. Ви-
явилось, що кріт спочатку дробить землю
зубами, ніби свердлить її, і гребе сильними
передніми лапами. Потім за допомогою шиї,
плечей і передніх лап упресовує та утрамбо-
вує землю в стіни проритого ходу, одночасно
ласуючи черв'яками, личинками й жуками, що
живуть у землі (За Олександром Копиленком).

4. Проведіть дослід. Розкажіть, із чого складається ґрунт.

Дослід 1. Покладіть грудку ґрунту у воду. Що з'явилося на поверхні грудки?	Висновок: у ґрунті є повітря.
Дослід 2. Покладіть у склянку шма- ток вологого ґрунту. Поставте її в тепле місце. Що з'явилося на стінках склян- ки?	Висновок: у ґрунті є вода.
Дослід 3. Насипте ґрунт у воду, розмішайте. Що ви бачите на дні склянки? Якого кольору глина та пі- сок? Що плаває на поверхні? Чи змі- нився колір води?	Висновок: у ґрунті є глина, пісок і перегній.

5. Проект «Цибулина до столу»

Насипте в коробку ґрунт. Посадіть цибулини й по-
ставте коробку на підвіконня. Вчасно поливайте та
розпушуйте ґрунт. Презентуйте в класі фотозвіт про
роботу.

ПРОГУЛЯНКА ЛІСОМ

Ліс — це велика ділянка землі, заросла деревами та кущами.

1. Розгляньте світлини лісу в різні пори року. Опишіть одну з них (на вибір). У яку пору року вам найбільше подобається гуляти лісом? Чому?

2. Розгляньте малюнок. Складіть казкову розповідь за його змістом, яка починатиметься словами «Одного разу...».

3. Прочитайте вірш. Що в змісті вірша відповідає малюнку попереднього завдання?

Ми підемо до лісу,
Де світяться пеньки,
Де ходять хитрі лиси
І шастають вовки,
Де велетні-ялини
Повалені лежать

І ласує малиною
Веселе ведмежа,
Де білочка на гілочці —
Була і не була —
Пів хвостика видніється
З дубового дупла.

За Леонідом Талалаєм

4. Чому важливо розрізняти отруйні рослини та гриби? Що спільного в зображених рослинах? Чому отруйні гриби легко сплутати з їстівними?

вовчі ягоди

вороняче око

конвалія

мухомор

бліда поганка

жовчний гриб

5. Виліпіть гриби з пластиліну за зразком або за власним задумом.

6. Розв'яжіть задачі.

- На узліссі розквітло 7 квіток сон-трави, а на галявині — 17. На скільки більше квіток сон-трави розквітло на галявині, ніж на узліссі?
 - На одній стеблині конвалії 10 квіток, а на іншій — 9. Скільки квіток на двох стеблинах?
 - Наталя сфотографувала 12 тюльпанів, а Сергій — на 10 менше. Скільки тюльпанів сфотографував Сергій? Скільки тюльпанів сфотографували діти разом?

Лука — це ділянка землі, на якій ростуть переважно трав'янисті рослини.

1. Розгляньте світлину. Які рослини ростуть на луках? Опишіть погоду на світлині.

2. Назвіть рослини луків. Які з них ви бачили? Визначте кількість складів у словах. Доберіть до кожної рослини слова, якими можна її описати.

деревій

волошка

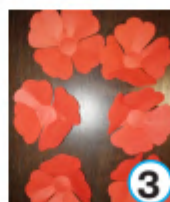
мак

конюшина

3. Виготовте аплікацію «Маки».

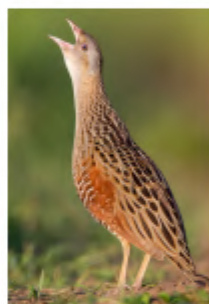

4. Назвіть тварин луків. До яких груп тварин вони належать? Чому вони невеликого розміру?

5. Прочитайте оповідання.

З далекого теплого краю повертався на нашу землю маленький Деркач. Важко йому летіти, тому він трохи летить, а де й пішки йде. Ось і зараз він ішов на північ. Дорогою зустрів Крота.

— Хто ти такий і куди йдеш? — спитав Кріт.

— Я пташка Деркач, повертаюся на батьківщину з теплого краю.

Розповів Деркач Кротові про свою північну вітчизну й про теплу африканську землю.

— А чого ти не поселишся на тій землі? — здивувався Кріт. — Що тебе кличе на холодну північ?

— Батьківщина, — відповів Деркач.

За Василем Сухомлинським

- Про яку пташку розповідається в ньому? Що цікавого ви дізналися? Чого навчає це оповідання?

Джерело, річка, озеро, море, ставок, водосховище, океан – це назви водойм. Водойми бувають природні та штучні, а вода в них прісна або солонa.

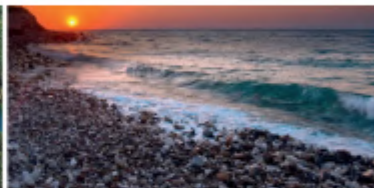
1. Назвіть природні водойми. Що в них спільного? Чим вони відрізняються?

річка

озеро

море

2. Прочитайте назви найбільших річок України. Яка річка знаходиться найближче до вашої місцевості? Що ви знаєте про цю річку?

Дніпро

Південний Буг

Дністер

Сіверський Донець

Десна

3. Розшифруйте слова за першими буквами слів-малюнків.

Найглибше озеро України —

Найбільше солоне озеро України —

Найбільше озеро України —

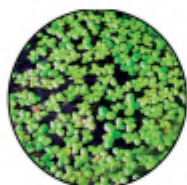
4. Розгляньте схему. Води яких морів омивають береги України? Дослідіть, яке море більше за розміром.

5. Назвіть рослини, які ростуть у прісних водоймах. Дізнайтеся, які тварини в них мешкають.

очерет

ряст

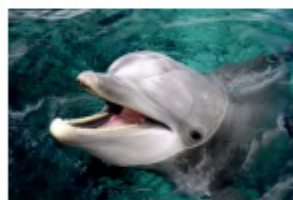
латаття біле

стрілолист

6. Назвіть тварин, які мешкають у солоних водоймах. Дізнайтеся, які рослини в них ростуть.

дельфін

медуза

камбала

краб

7. Розкажіть за світлинами, як люди використовують водойми. Що означає дбати про водойми?

1. Розгляньте світлини гір України. Прочитайте їхні назви. Які спільні й відмінні ознаки зображених гір? Чи доводилося вам подорожувати в гори?

Українські Карпати

Кримські гори

2. Послухайте вірш. Які рослини ростуть у горах? Які тварини мешкають?

Чи мандрували ви колись у горах,
Де б'ють громи, злітають блискавиці,
Там пахне ялівець, рододендрони,
Цвіт арніки, мов сонце, в полонині.
Між скель гірська ріка біжить змією,
Вгорі на чатах — непролазні дебрі.
Орли злітають гордо над землею.
В лісах предвічних водяться ведмеді.

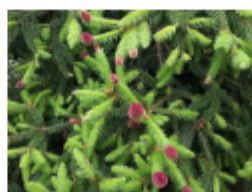
Марія Яновська

3. Розгляньте світлини із зображенням рослин Українських Карпат. Прочитайте їхні назви. Назвіть хвойні рослини, дерева, кущі, трав'янисті рослини.

бук

смерека

модрина

едельвейс

чорниця

нарцис

4. Розгляньте світлини із зображенням рослин Кримських гір. Прочитайте їхні назви.

кипарис

фісташки

шафран

лаванда

5. Назвіть зображених тварин. До яких груп тварин вони належать? Розкажіть про одну з них (на вибір).

Тварини Українських Карпат

саламандра

ведмідь

рись

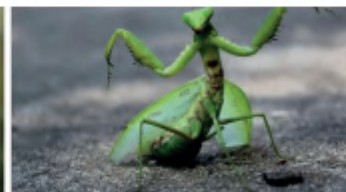
Тварини Кримських гір

муфлон

сапсан

богомол

6. Обчисліть вирази. Розмістіть відповіді за зростанням і дізнайтеся назву найвищої вершини Карпат.

$72 - 20 - 20$ **а**

$48 - 8 - 20$ **о**

$46 - 20 + 3$ **л**

$12 + 10 + 5$ **е**

$25 - 20 + 10$ **г**

$30 - 10 + 6$ **в**

$52 + 6 - 30$ **р**

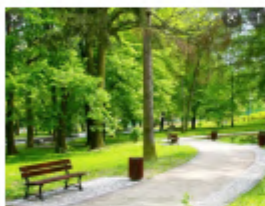

ШТУЧНІ СЕРЕДОВИЩА

Для вирощування рослин, утримання та розведення тварин люди створюють штучні середовища.

1. Назвіть штучні середовища для вирощування рослин. Які з них є у вашому населеному пункті? Які рослини можна вирощувати в кожному із цих середовищ? Якого догляду вони потребують?

парк

сад

теплиця

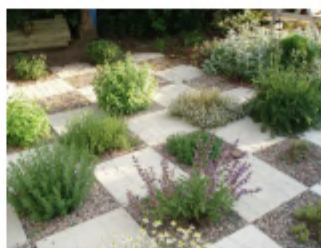
город

2. У яких штучних середовищах можуть мешкати зображені тварини? Які з них корисні? Які завдають рослинам шкоди?

3. Розгляньте різні клумби. Створіть дизайнерський проєкт клумби. Які рослини можуть рости на вашій клумбі?

4. Назвіть штучні середовища для утримання та розведення тварин. Які з них є у вашому населеному пункті? Які тварини можуть мешкати в кожному із цих середовищ? Якого догляду вони потребують?

ферма зоопарк ставок акваріум

5. Прочитайте вірш. Про яке штучне середовище в ньому розповідається? Як називають будинки для бджіл?

Малесенькі будиночки
У нас в садку стоять.
Яскраві, як з картиночки,
Рівнесенько, у ряд.
Дідусь сказав: «Це вулики!
Живуть у них рої.
Родини бджіл тут туляться,
Приносять нам медок.
Нектар для меду сонячний
Збирають з квіточок».

За Наталією Паснак

5. **Екскурсія** Діти принесли з екскурсії різні предмети. Які середовища вони відвідали? А куди б ви хотіли піти? Створіть малюнок своєї екскурсії.

Мишко

Алла

Юлія

Олег

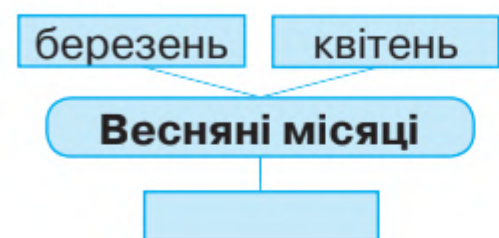
Катерина

ПЕРЕВІРТЕ СЕБЕ

Доповніть «павутинки» пропущеними словами.
Складіть розповідь за однією з них (на вибір).

МИ — УКРАЇНЦІ, ЖИТЕЛІ ЄВРОПИ

*подорож місто село країни Європи
вишиванка писанка День матері
День Землі видатні українці*

- Чи любите ви подорожувати?
- Назвіть спільні та відмінні ознаки села й міста.
- Назвіть зображені на малюнку народні символи України. Які ще народні символи ви знаєте?
- Кого з видатних українців та українок ви впізнаєте?

1. Прочитайте вірш. Чи любите ви мандрувати? Куди ви подорожували? Розкажіть цікаву історію, яка пов'язана з вашою мандрівкою.

Щоб довелося мандрувати —
 Піти по рідній всій землі:
 У кожне місто завітати,
 У кожному побувати селі, —
 То навіть би за сотню років
 Цього б не встигли ми зробити:
 Простори в нас такі широкі,
 А міст і сіл — що не злічить!

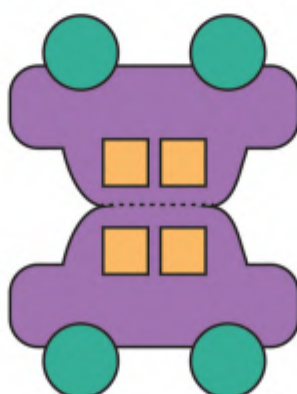
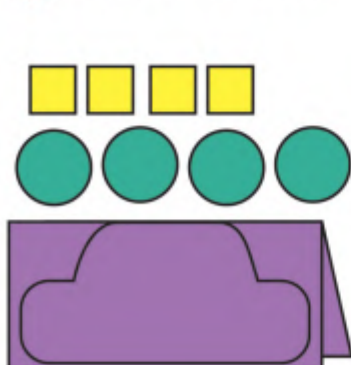
Марія Познанська

2. Назвіть зображені види транспорту. На якому транспорті ви подорожували? Які переваги й недоліки кожного із зображених видів транспорту?

3. Виготовте автомобіль (за зразком).

4. Гра «Назви зайве»

- Які речі будуть «зайвими» під час подорожі *взимку*?

- Які речі будуть «зайвими» під час подорожі *влітку*?

5. Скільки часу тривала поїздка кожної дитини, якщо на першому годиннику позначено час від'їзду, а на другому — час прибуття. Чия поїздка була найдовшою? Найкоротшою?

Наталя

Людмила

Сергій

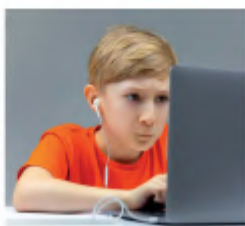
6. Чим ви любите займатися під час подорожі? Скористайтеся підказками або ж запропонуйте інший варіант.

Читати
книжку

Малювати

Грати
в ігри

Спілкуватися

МАНДРІВКА МІСТАМИ УКРАЇНИ

1. Розшифруйте ребус.

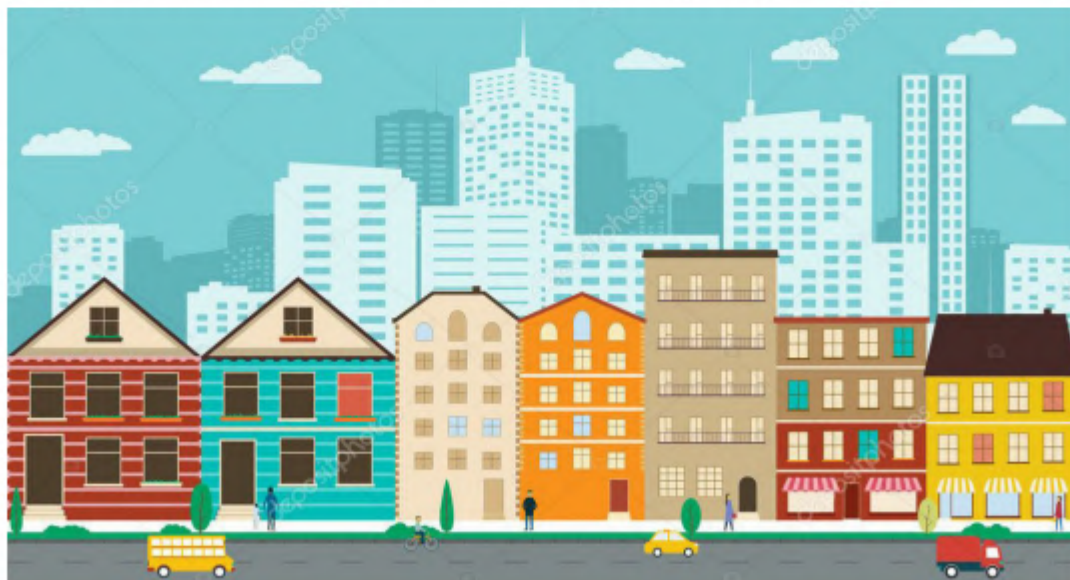
2. Прочитайте вірш. Назвіть слова, які стосуються України. Намалюйте в зошиті куточок України, який вам найбільше сподобався під час подорожі.

Я тримаю у руці
Кольорові олівці.
Хочу я намалювати
Кримські гори і Карпати.
Степ і пагорби Дніпрові,

І озера, і діброви,
І веселку, і калину,
Чорне море і Дунай –
Все це наша Україна,
Наш чудовий рідний край!

Наталія Зарічна

3. Розгляньте малюнок. Що свідчить про те, що це місто? Які об'єкти можна додати до малюнка? Намалюйте в зошиті місто, до якого ви подорожували.

4. Прочитайте текст. Поясніть походження назв міст України.

Київ — найбільше місто та столиця нашої країни. Його названо на честь засновника міста — князя Кия.

Старовинне місто Львів заснував князь Данило Галицький і дав йому ім'я свого сина Лева.

Полтава — місто, збудоване на річці Лтаві.

Ужгород — місто на річці Уж.

Запоріжжя — місто за порогами.

5. Розшифруйте слова, розмістивши числа першого рядка за зростанням, а числа другого рядка — за спаданням. Об'єднайте слова-відгадки спільним значенням. Розкажіть, до яких міст ви подорожували.

52	34	99	46	78	49
к	Х	в	а	і	р

54	32	76	43	65
в	Р	е	і	н

57	27	35	99	50	4	12
е	а	к	Ч	р	и	с

74	76	73	75
м	С	и	у

6. Які міста зображено на магнітах? Запропонуйте дизайнерський проект магніту вашого населеного пункту.

МАНДРІВКА СЕЛАМИ УКРАЇНИ

1. Прочитайте вірш. Які назви можуть мати села? Які назви сіл ви знаєте?

Гарно жити у селі,
що зветься Василі,
чи в Богданівці, Петрівці,
у Юрківці, Григорівці...
В іменах моя земля,
промовляє звіддала:
тут жили сини і дочки —
їхні це слідочки.

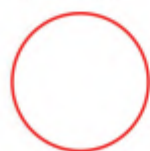
За Наталкою Поклад

2. Розгляньте малюнок. Назвіть об'єкти природи та предмети рукотворного світу. Чим сільська місцевість відрізняється від міста?

3. Розшифруйте ребус. Покажіть слово-відгадку на малюнку завдання 2. Складіть речення із цим словом.

ДЯЗ , , ,

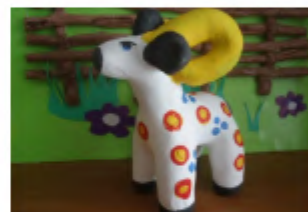
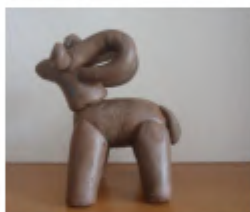

4. Прочитайте текст. Розкажіть сусідові/сусідці по парті, що цікавого ви дізналися з тексту.

Село Опішню на Полтавщині називають гончарною столицею України. Місцеві гончарі виготовляють миски, кухлі, горщики, глечики, макітри, куманці та барильця, які знають і цінують в усьому світі. Саме в Опішні придумали глиняних баранців і свистунці.

5. Виготовте баранця з пластиліну за малюнками. Розмалуйте його гуашевими фарбами.

5. **Проект «Мандруємо українськими містами та селами»**

За допомогою дорослих і додаткових джерел інформації (інтернет, довідники, енциклопедії) заповніть таблицю за зразком.

Назва населеного пункту	Зображення (світлина або малюнок)	Особливість місця
село Моринці Черкаської області		місце народження Тараса Шевченка

КРАЇНИ ЄВРОПИ

1. Прочитайте текст. Коли в Україні відзначають День Європи?

Україна знаходиться в частині світу, яку називають Європа. У Європі розташовано понад 50 країн. Щоб допомагати одна одній і спільно вирішувати проблеми, країни Європи утворили Європейський Союз.

Україна межує з державами, що входять до цього Союзу, — Польщею, Словаччиною, Угорщиною та Румунією. 16 травня ми відзначаємо День Європи, що засвідчує прагнення України жити в мирі та злагоді, будувати своє майбутнє на європейських цінностях.

2. Назвіть європейські цінності. Як ви їх розумієте? Які з них важливі для українців?

**Мир сім'я довкілля рівність
довіра та повага вільний вибір**

3. Назвіть країни Європи. Чи подорожували ви до якоїсь з європейських країн? Розкажіть про свою подорож.

Польща

Німеччина

Іспанія

Ірландія

4. Відгадайте назву країни.

- Назва країни починається на першу літеру алфавіту.

- Назва країни складається з двох слів.

5. Назвіть столицю України. Дізнайтеся столиці інших європейських країн, рухаючись лініями.

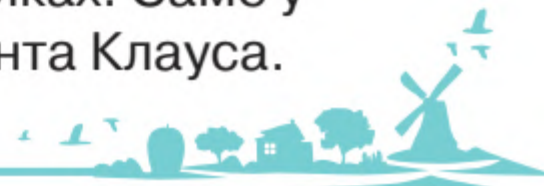

6. **Екскурсія** (віртуальна) країнами Європи
Прочитайте нотатки мандрівників. Яка країна вас зацікавила? Підготуйте розповідь про одну з країн Європи (на вибір). Презентуйте її в класі.

Франція — одна з найбільших країн Європи. Її столицю, місто Париж, вважають світовою столицею моди.

Традиційну страву **Італії** — піцу випікають у печі на дровах. Італійці — дуже емоційні. Під час зустрічі вони завжди всміхаються.

Фінляндію вважають країною з найщасливішими жителями на планеті. Популярна розвага фінів — їзда на оленях або лайках. Саме у Фінляндії знаходиться домівка Санта Клауса.

ДЕНЬ ЗЕМЛІ

22 квітня відзначають Міжнародний день Землі. Його мета — привернути увагу до проблем довкілля.

1. Розгляньте модель Землі — глобус.

1. Знайдіть і покажіть на глобусі найбільший океан планети.

2. Знайдіть і покажіть на глобусі материки — Африку, Євразію, Північну та Південну Америку, Австралію, Антарктиду. Який материк найбільший? А найменший?

3. На якому материку знаходиться Україна? Покажіть її на глобусі.

2. Розгляньте світлини. Які з них вам сподобалися? Яка діяльність людей становить небезпеку для планети? Поясніть чому.

3. Гра «Зберіть слова»

Які об'єкти навколишнього середовища потребують охорони? Щоб відповісти на це запитання, складіть слова з літер у клітинках однакового кольору.

4. Створіть плакат на тему охорони довкілля. Розмістіть плакат у школі.

5. Прочитайте текст. Чому Ліді було соромно перед соловейком? Що ви можете порадити Олі?

Першокласниці Оля й Ліда пішли до парку. Нагулявшись, вони вирішили відпочити й пообідати. Коли дівчата вже пообідали, біля них на дерево сів соловейко й заспівав. Зачаровані дівчата боялися поворухнутися.

Соловейко перестав співати.

Оля зібрала недоїдки й кинула під кущ. А Ліда склала недоїдки в пакет і поклала в сумку.

— Навіщо ти забрала сміття? — запитала Оля. — Ніхто ж не бачить...

— Соромно перед соловейком... — тихо відповіла Ліда (За Василем Сухомлинським).

6. Розв'яжіть задачі.

- Час розкладання паперового рушника — 3 тижні. Скільки це днів?

- Пакет із-під молока розкладається 5 років, а коробка сірників — 12 місяців. Що розкладається швидше? На скільки?

Писанка — це розписане різнокольоровими візерунками пташине яйце, символ Великодніх свят.

1. Розгляньте світлину. Складіть і розіграйте діалог, який може відбутися між її героїнями.

2. Прочитайте назви писанок. Яким малюнкам вони відповідають?

крашанка

дряпанка

мальованка

крапанка

3. Прочитайте текст. Розкажіть про особливість музею писанкового розпису.

Єдиний у світі музей «Писанка» знаходиться в м. Коломиї Івано-Франківської області. Це найбільша у світі писанка. У музеї зібрано понад шість тисяч писанок з усіх областей України та різних країн світу.

4. Прочитайте вірш. Із чим авторка порівнює писанку? Чому? Які візерунки використала дівчинка?

На долоньці в Лесі
Дивонько казкове —
Писанка чудова
Різнокольорова.

Три пучки калини,
Три птахи крилаті —
Мов маленьке сонце
Світиться у хаті.

За Надією Гуменюк

5. Створіть аплікації писанок за допомогою рваного паперу, різнокольорових смужок і вирізаних елементів (на вибір).

6. Послухайте про давні українські рухливі ігри з крашанками. Запропонуйте одну з них своїм друзям/подругам.

Крутько: крашанки розкручують. Виграє той/та, у кого крашанка зупиниться останньою.

Котко: крашанки котять із гірки. У кого докотиться найдалі, той/та й виграє.

Блудько: крашанку кладуть на землю. Учасникам/учасницям, які мають її знайти, зав'язують очі. Крашанку розкручують. Хто знайде писанку, той/та й виграє.

День вишиванки — міжнародне свято, мета якого — збереження та популяризація народних традицій. Його відзначають щороку в третій четвер травня.

1. Розгляньте малюнок. Назвіть частини українського жіночого та чоловічого вбрання. Який одяг є спільним для чоловіка та жінки?

віночок (хустка)

керсетка

плахта

фартух

капелюх

вишита сорочка

шаровари

спідниця

пояс

чоботи

2. Прочитайте вірш. Чому вишиванку називають оберегом?

Квіти розцвітають
Ось на рукавах,
З ірію далекого
Повернувся птах.
Дивні візерунки
Сяють, мов живі.
Мама вишивала
Оберіг мені!

Тетяна Винник

3. Прочитайте текст.

Мама вишиває на білому полотні зелений барвінок, жовтогарячі чорнобривці, сині вошки. Навіть маленьку качечку вишила.

— Що це буде, нене? — питає Дмитрик.

— Українська святкова сорочка для тебе.

— Чому українська? — допитується хлопчик.

— Бо вишиваю квіти, які ростуть на нашій землі. А земля наша зветься Україною. І ти — маленький українець.

— А ти, мамо?

— І я, і твоя бабуся — українки, твій тато й дідусь — українці. Ми українського роду й любимо нашу землю, наші квіти. Україна — як наша рідна хата.

— А в наших сусідів не такі самі квіти цвітуть, як у нас?

— І такі, й інакші — свої, тому й вишивки в нас і подібні, і різні.

Андрій М'ястківський

- Які візерунки можна побачити на вишитих сорочках?

4. Дослідіть, які візерунки вишивали на сорочках у вашій області. Чи зберігається у вашій родині старовинна вишита сорочка? Розкажіть про неї.

5. Знайдіть в інтернеті пісню Н. Май «А сорочка мамина». Послухайте її і вивчіть. Проспівайте пісню в класі.

День матері — міжнародне свято на честь матері.
В Україні цей день відзначають у другу неділю травня.

1. Визначте, використовуючи календар, коли відзнача-
ли День матері в Україні в різні роки.

05 2021
Травень

Пн	Вт	Ср	Чт	Пт	Сб	Нд
26	27	28	29	30	1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31	1	2	3	4	5	6

ТРАВЕНЬ

П	В	С	Ч	П	С	Н
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

05 2022
Травень

Пн	Вт	Ср	Чт	Пт	Сб	Нд
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

2. Прочитайте оповідання.

— Розкажи-но, онучку, нені, що ми сьогодні
бачили в гаю,— попросив Дмитрика дідусь.

— Якій нені? — питає Дмитрик.— Де вона?

— Он збирається вечерю нам варити.

— Так то ж мама.

— Вона і мама, і неня, і матінка, і матуся.

— Чому так багато? — дивується малий.

— Бо така багата українська мова. Це ж гар-
но, Дмитрику.

— Гарно,— каже хлопчик,— і неня, і матінка,
і матуся — це моя мама.

За Андрієм М'ястківським

- Як ви називаєте свою маму? Доберіть до слова *мама*
якомога більше слів, що відповідають на питання *яка?*

2. Складіть речення за змістом малюнків. Намалюйте портрет мами.

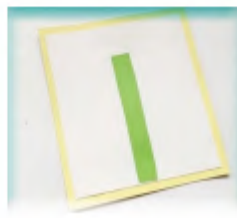
3. Послухайте вірш. Який подарунок ви б хотіли приготувати для мами?

Я заявляю відверто і прямо:
В мене секретів немає від мами!
Втім, раз на рік — до жіночого свята —
Маєм від мами секрет ми із татом.
Тільки всміхаємося загадково,
Та про секрет наш — нікому ні слова!
Мама лиш зиркає скося, хитрунка,
Й вперто, терпляче чека подарунка.
Й ось заявляємо з татом їй прямо:
— Ми над усе тебе любимо, мамо!

За Олександром Дерманським

4. Виготовте листівку до Дня матері (за зразком).

Україна славна талановитими людьми. Любов до Батьківщини вони оспівували у своїх творах.

1. Назвіть видатних українських письменника та письменницю. Що ви про них знаєте?

Тарас Шевченко

Леся Українка

2. Прочитайте вірш Тараса Шевченка.

Тече вода з-під явора
Яром на долину.
Пишається над водою
Червона калина...
Тече вода із-за гаю
Та попід горою.
Хлюпощуться качаточка
Помеж осокою.
А качечка випливає
З качуром за ними,
Ловить ряску, розмовляє
З дітками своїми.

- Яку картину ви уявляєте? Створіть малюнок за змістом вірша.

3. Прочитайте уривок із вірша Лесі Українки.

«Ой вишеньки-черешеньки,
Червонії, спілі,
Чого ж бо ви так високо
Виросли на гіллі!»
«Ой того ми так високо
Виросли на гіллі,—
Якби зросли низесенько,
Чи то ж би доспіли?»

4. Порівняйте картини відомих українських художників. Що на них зображено? Що ви знаєте про цих художників? Що вам сподобалося на цих картинах?

К. Білокур.
Садові квіти

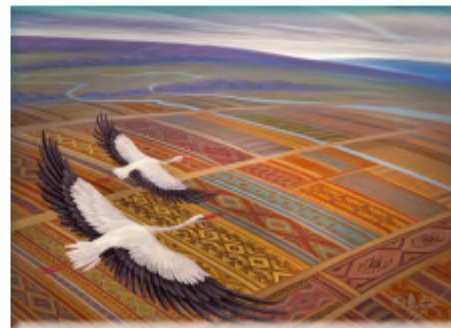

М. Приймаченко.
Чайка

5. Розгляньте картину О. Шупляка «Над рідною землею». Що ви знаєте про цього художника? Продовжте речення.

Я побачив/побачила ...
Мене здивувало ...
Мені сподобалося ...
Мене зацікавило ...

ПЕРЕВІРТЕ СЕБЕ

Для гри потрібні два гральні кубики. Одночасно викидайте кубики та додавайте крапки, які випадають на гранях. Знайдіть ілюстрацію з номером, що відповідає числу крапок на кубиках. Складіть речення за її змістом.

2

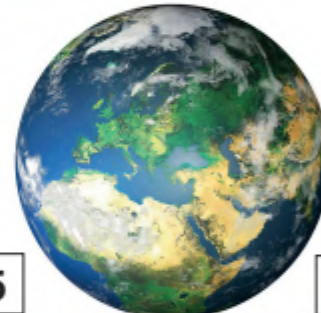
3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

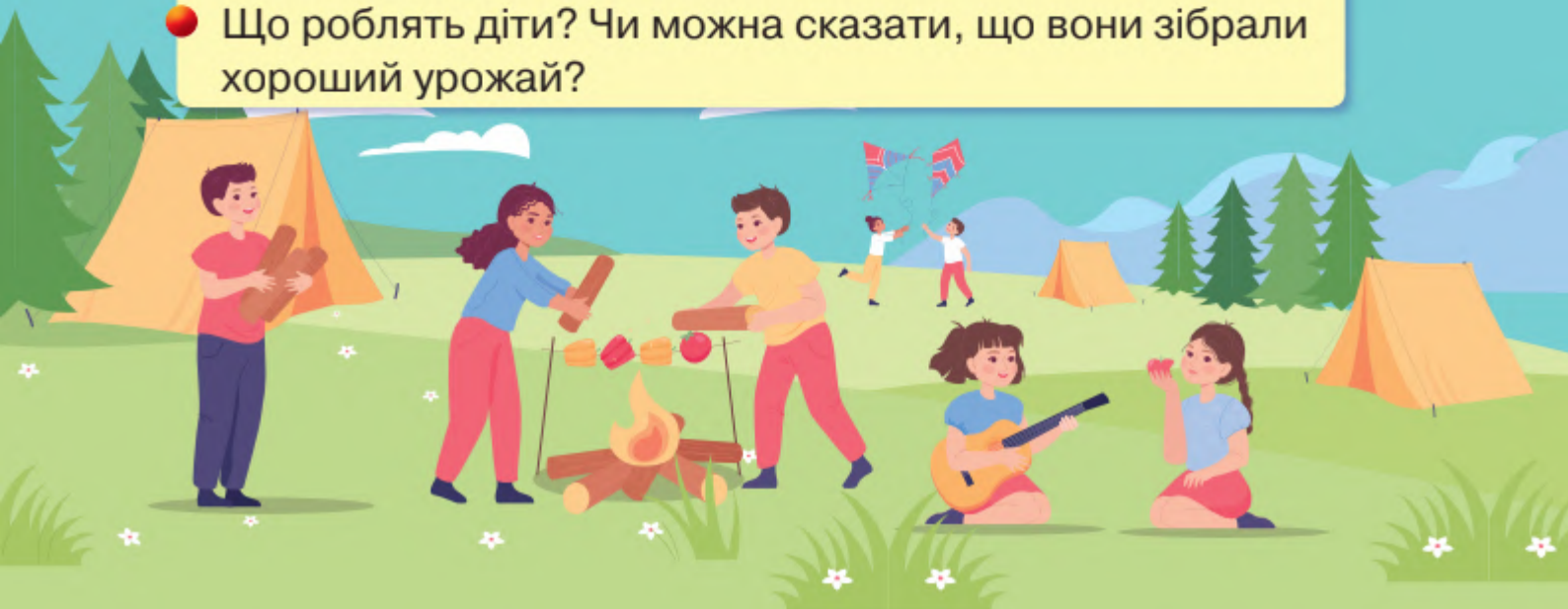

НАЗУСТРІЧ ЛІТУ

*літо ознаки літа веселка
лікарські рослини урожай
літні канікули*

- У яку пору року можна побачити зображені на малюнках об'єкти?
- Про який із цих об'єктів складено загадку: «Кольори усі зібрала і півколом в небі стала»?
- Назвіть зображені рослини.
- Що роблять діти? Чи можна сказати, що вони зібрали хороший урожай?

1. Яку пору року зображено на світлинах? Що в них спільного та відмінного? Назвіть літні місяці по порядку. Опишіть погоду на світлині «серпень».

серпень

червень

липень

2. Послухайте, які зміни відбуваються в неживій природі влітку. Які з них ви спостерігали? Яку із цих ознак зображено на світлині?

- Сонце стоїть високо над землею.
- Часто буває жарко й навіть спекотно.
- Раптово може набігти хмара, з якої піде дощ, а потім знову засяє сонце.
- Вода у водоймах добре прогрівається.

3. Назвіть зображені літні явища. Які з них можуть бути небезпечними?

веселка гроза град злива роса засуха

4. Прочитайте вірш. Яка частина доби згадується в тексті? Поясніть свою відповідь. Створіть малюнок за змістом вірша.

Зайшло на літо. Сяють роси,
Духмяно піняться бузки.
Зелений коник поміж стебел
На скрипці стиха награє.
І попід саме синє небо,
Нагрітий сонцем, день встає.

За Оксаною Кротюк

5. Прочитайте народні прикмети про літо. Які з них вам доводилося спостерігати?

світить крізь дощ — на зміну погоди.

Улітку вдосвіта маленький — буде хороша погода. Що рясніша , то жаркішим буде завтрашній день. Яскрава — на бурю.

5. Послухайте оповідання. Які зміни відбуваються в неживій та живій природі влітку?

Ось і літо прийшло. Велика лісова галявина, яка ще недавно була вкрита травичкою, квітувала. Яких тільки рослин на ній не було: ромашка, звіробій, полин, м'ята, дзвіночки.

Вухастик любив її. Цікавим було все. Навіть лагідний дощик, який зволожував землю і нікого не ображав. І це розуміли навіть рибки, які жили в ставку.

Літо. Час ягід. Дозріває смачна суничка.

Пливуть по небу хмарки. Кличуть у подорож до країни «Літо».

За Олегом Погинайком

КОЛЬОРИ ЛІТА

1. Прочитайте вірш.

Олівець зелений
малював травичку,
оранжевий —
у траві лисичку,
блакитний —
небо голубе,
а жовтий —
сонечко ясне.

Олівець червоний
маки розкидав,
Фіолетовий фіалок
трішечки додав.
Синій олівець волошки
сіяв поміж жита.
Ось такий малюнок
малював Микита.

За Єлизаветою Гуменко

- Назвіть об'єкти неживої та живої природи, які малював хлопець. Олівці яких кольорів він використав? Намалюйте такий самий малюнок, як Микита.

2. Прочитайте слова. Назвіть кольори записаних слів. Доберіть до кольорів світлини (за зразком). Що ще може мати влітку такі кольори?

Жовтий **зелений** **синій** **коричневий**
оранжевий **червоний** **фіолетовий** **рожевий**

Зразок. Жовтий — соняшник.

3. Відгадайте загадки.

Весною біла, літом зелена, восени жовта,
зимою добра. (ашург)

— Вона червона?

— Ні, чорна.

— Чому ж вона біла?

— Тому що зелена. (анидоромс)

4. Послухайте текст. Про що розмовляли кольори? Який об'єкт неживої природи вони утворили всі разом?

— Я — мак, — каже червоний. — Я — вогонь!

За ним озивається жовтогарячий:

— Я — морква, я — апельсин, я — зоря!

Жовтий теж не мовчить:

— Я — пшениця, я — сонце!

А зелений шелестить:

— Я — трава, я — сади, я — ліси!

І голубий із синім не відстають:

— Я — дзвіночок, я — небо, я — море!

А фіолетовий шепоче:

— Я — слива, я — бузок у цвіту, я — фіалка!

— Дивіться! — раптом вигукує червоний. — Райдуга —
це я!

— І я, — додає жовтогарячий.

— І я, — сміється жовтий.

— І я, — веселиться синій.

— І я, — усміхається фіолетовий.

Отже, у райдузі — і вогонь, і пшениця, і трава, і небо,
і море, і фіалки. А чому так?

За Миколою Стояном

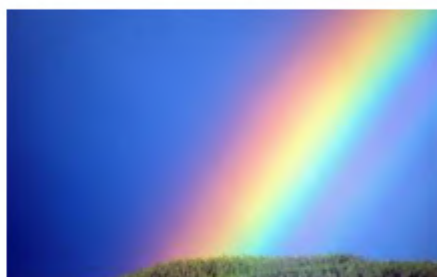

1. Розшифруйте ребус. Що ви знаєте про цей об'єкт?

2. Послухайте лічилку. До чого подібна кожна стрічка веселки?

В лузі дощик із квіток
кольоровий сплів вінок.
У долину, аж до річки,
простяглись барвисті стрічки.
Ось червона, перша стрічка, —
колір стиглої сунічки.

Друга — наче мандаринки,
що оранжеві в них спинки.
Третя — жовта, наче сонце
зазирає у віконце.
А четверта — то зелена,
як листок берізки, клена.

П'ять — блакитна, барвінкова,
наче квіточка святкова.
Шоста — синя, як ті сливи,
що дощі вмивали й зливи.
Сьома — вкрили ліс та балки
фіолетові фіалки.

Леся Вознюк

3. Назвіть кольори веселки. Запам'ятайте їхній порядок за допомогою поданого речення. Придумайте інші речення (за зразком).

Чапля **осінь** **жде** **завзято,**
буде **сани** **фарбувати.**

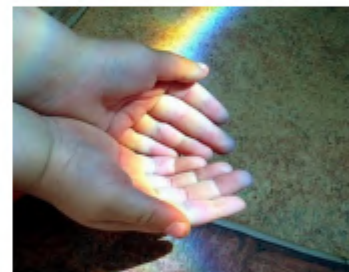
4. Створіть веселку з харчових барвників. Візьміть 7 прозорих склянок і розчиніть у них барвники різних кольорів веселки. Поставте склянки в правильній по-

слідовності. Відірвіть від паперового рушника 6 шматків, згорніть кожний із них трубочкою. Помістіть їх у склянки, як показано на малюнку. Зачекайте кілька хвилин — і веселка готова.

5. Проведіть дослідження — створіть справжню веселку. Дослідження треба проводити в сонячний день. Налийте в склянку води трохи більше половини. Покладіть на підвіконня, де падає сонячне світло, аркуш білого паперу. Тримайте склянку над аркушем та уважно спостерігайте, як сонячне світло проходить крізь воду й утворює на ньому різнобарвне зображення.

6. Виконайте аплікацію. Для цього намалюйте на аркуші білого паперу простим олівцем веселку. Наріжте шматки паперу різних кольорів. Наклейте їх (за зразком).

1. Назвіть зображені рослини, використовуючи довідку. Які з них розквітають улітку? До якої групи рослин вони належать: дерева, кущі чи трав'янисті рослини?

Довідка: мак, вишня, лілія, троянда, бузок, конвалія, липа, ромашка.

2. Послухайте вірш. Про які рослини розповідається в ньому? Яких рослин немає на світлинах? Чому авторка назвала квіти українськими?

Вийшли зрання на гуляння
Українські діти,
Їх стрічали і вітали
Українські квіти.
Ось рожева конюшина,
А на ній і комашина,
Що, незважаючи на ранок,
Їсть солодке на сніданок.
На горбочку мак,
В шапці, як козак.
Вміє задаватись так,
Як будяк!

Там росте холодна м'ята
(Добре пахне, як пом'ята),
Там шовкова трава
Щось шепоче, мов жива.
А з травички — ніжні личка:
То вже Братик і Сестричка
У тих самих кольорах,
Що на наших прапорах.
Розбрелись по полю діти —
Більші, менші і малі —
Молоді яскраві квіти
Української землі.

За Ганною Черинь

3. Складіть задачі за поданими короткими записами умови. Розв'яжіть їх разом із сусідом/сусідкою по парті.

$$\begin{array}{r} \text{дзвіночки} \\ - 5 \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{r} \text{фіалки} \\ - 7 \\ \hline \end{array} \quad \left. \vphantom{\begin{array}{r} \text{дзвіночки} \\ - 5 \\ \hline \end{array}} \right\} ?$$

$$\begin{array}{r} \text{рози} \\ - 14 \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{r} \text{бузуби} \\ - 10 \\ \hline \end{array} \quad \left. \vphantom{\begin{array}{r} \text{рози} \\ - 14 \\ \hline \end{array}} \right\} \text{на ?} >$$

4. Викладіть квіти з фігур танграму (за зразком). Запропонуйте інші варіанти квіток.

4. Виготовте з макаронів сюжетну аплікацію «Квіти влітку». Розмалуйте гуашевими фарбами.

1. Прочитайте вірш. Де знаходиться зелена аптека?

Аптека зелена,
Зелена аптека!
Від тебе й від мене
Вона недалеко.
Зелена аптека
Лежить навкруги:
Зелені горби,
І зелені луки,

Зелені сади,
І ліси, і поля —
Уся наша рідна,
Квітуча земля!
Зелена аптека,
Що бачим навкруг,—
Це наш помічник
І хороший наш друг!

За Грицьком Бойком

2. Назвіть лікарські рослини. Що ви знаєте про їхні цілющі властивості?

м'ята

ромашка

лопух

нагідки

кропива

3. Поєднайте частини речень, щоб дізнатися про цілющі властивості лікарських рослин. Дізнайтеся в дорослих, для чого використовують інші лікарські рослини.

Подорожник	прикладають при опіках.
Липу	лікують рани на тілі.
Чистотілом	використовують для приготування чаю для зниження температури.

4. **Екскурсія** на лісову галявину
Після екскурсії Захар виконав малюнок. Виконайте завдання за малюнком. Створіть свій малюнок за результатами екскурсії. Які лікарські рослини ви побачили?

- Яка це частина доби? Поясніть.
- Опишіть погоду. Назвіть об'єкти живої та неживої природи.
- Яких тварин можна додати до малюнка?
- Який об'єкт рукотворного світу можна домалювати?

 5. Створіть лепбук (книжку-складанку) за поданою інформацією про калину. Доповніть його іншими розділами, наприклад віршем. Які ви знаєте вірші про калину?

- Назвіть послідовність появи плодів калини. Доберіть світлини калини в різні пори року.

- Прочитайте й поясніть прислів'я та приказки про калину. Створіть до одного з них малюнок.

Хто з калиною знається, той в здоров'ї купається. Без верби і калини нема України.

ТВАРИНИ ВЛІТКУ

1. Розкажіть за світлинами про турботи тварин улітку.

2. Як називають малят у різних тварин? Складіть цікаву розповідь за однією із світлин (на вибір).

3. Прочитайте вірш, замінюючи малюнки словами.

Захворіло ведмежатко,
Миле мамине дитятко.
Ліс від міста так далеко,
Не відкрили в нім аптеку.
Та матуся не сумує —
Ліс малого порятує!

цвіту дасть рясного,

— меду запашного,

і , і

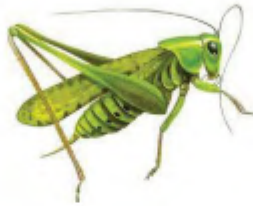
Допомога для дитини.
Треба баночка з варенням,
Щоб чайок пити щоденно.
І малюк буде здоровим,
Переможе враз хворобу!

За Тетяною Строкач

4. Назвіть зображених тварин. Як їх назвати одним словом? Яку користь, на вашу думку, вони приносять? У яких середовищах мешкають? У яку пору року найбільше комах? Чому?

5. Прочитайте правила поведінки в лісі. Чому важливо їх дотримуватися? Намалюйте знак до кожного правила.

- У лісі поведіться тихо.
- Не руйнуйте мурашники.
- Не забирайте яйця з гнізд птахів.
- Не намагайтеся ловити диких тварин та їхніх дитинчат.
- Не підходьте близько до диких звірів та їхніх нір.

6. Виготовте бджілку (за зразком).

ПРАЦЯ ЛЮДЕЙ УЛІТКУ. ЗБІР УРОЖАЮ

1. Розкажіть про працю людей улітку в місті та в селі. Поясніть, чому вона важлива.

2. Розшифруйте ребус. Як ви розумієте слово-відгадку? Урожай яких рослин збирають улітку? Який урожай називають *багатим*?

3. Прочитайте й поясніть значення прислів'їв.

Улітку один день рік годує. Бджоли раді цвіту — люди літу. Літо збирає, а зима з'їдає.

4. Назвіть зображені рослини. Об'єднайте рослини кожного ряду спільним значенням. У яких середовищах вони ростуть?

5. Прочитайте вірш. Чому серпень називають урожайним?

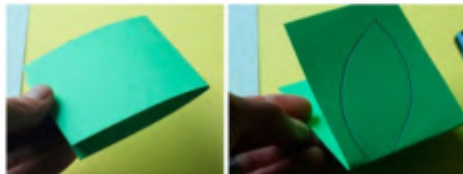
Колосок до колосочка,
Мов стіна.
Золота стоїть пшениця
Наливна.
При дорозі мак червоний
Де-не-де.
Біля квітки волохатий
Джміль гуде.
Ходить серпень урожайний
По землі,
У поля веде
Комбайни-кораблі.

Людмила Савчук

6. Виготовте об'ємні вишні з паперу (за зразком).

1. Обговоріть у парах відповідь на запитання. Поясніть свою відповідь.

Чи любите ви літо?

Так

Ні

2. Прочитайте вірш. Чому діти радіють канікулам?

Канікули, канікули — весела пора,
Їм так радіє уся дітвора,
Літо настало — тепло принесло,
Холоду надворі, як і не було.
Галас на річці, галас у дворі,
Дітвора радіє чудовій цій порі,
Як же не радіти, як не веселитись,
Невже можна літом хоч хвилику журитись.

Антоніна Грицаюк

3. Складіть речення за малюнками. Як вам подобається проводити час улітку?

4. Розв'яжіть задачі.

- На ігровому майданчику було 6 дівчат, а хлопців — на 4 більше. Скільки всього дітей гралося на майданчику?

- Протягом літа Оля прочитала 7 казок, а Микола — на 2 менше. На скільки казок прочитав менше Микола, ніж Оля?

5. Назвіть зображені предмети. Для чого їх використовують? Яке число потрібно поставити замість знака питання?

	+		+		=	6
	+		+		=	15
	-		-		=	8
	+		+		=	?

6. Прочитайте правила безпечного літнього відпочинку.

- До лісу чи річки можна ходити тільки з дорослими.
- Обирайте безпечні місця для купання.
- У спекотний день перебувайте в затінку й надівайте головний убір.
- Повідомляйте дорослих, де ви знаходитесь.
- Грайтеся тільки в дозволених місцях.
- Не підходьте до незнайомих предметів, не беріть їх до рук.

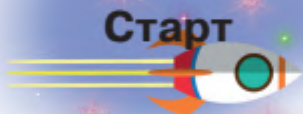

6. Складіть плакат на тему «Безпечний відпочинок улітку».

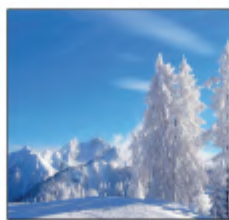
Для гри знадобляться фішки за кількістю гравців. По черзі преставляйте фішки на ігровому полі. Відповідайте на запитання. Біля кожного запитання зазначено кількість балів за повну відповідь. Перемагає той/та, хто набере найбільшу кількість балів наприкінці гри.

	1. Назвіть літні місяці. • • •	2. Яку народну прикмету про літо ви знаєте? •
5. Що ви знаєте про веселку? • •	4. Назвіть літні явища, які можуть бути небезпечними. • • •	3. Назвіть ознаки літа в неживій природі. • • •
6. Назвіть послідовність кольорів веселки. • •	7. Що влітку може бути блакитного кольору? •	8. Назвіть лікарські рослини. • •
11. Які дерева квітнуть улітку? •	10. З яких дерев можна зібрати урожай улітку? • • •	9. Для чого використовують подорожник? •
12. Які турботи мають тварини з приходом літа? • •	13. Назвіть групи тварин, яких можна побачити влітку в найбільшій кількості. •	14. Назвіть комах. • •

17. Назвіть правила безпечного літнього відпочинку. • •	16. Які роботи виконують люди влітку в селі? • •	15. Які роботи виконують люди влітку в місті? • •
18. Як ви любите відпочивати влітку? •	19. Розкажіть вірш про літо. •	Фініш

1. Які пори року зображені на світлинах?

- Опишіть погоду на одній зі світлин.
- Які явища притаманні цій порі року?
- Який одяг ви одягнете в цю пору року?
- Які ігри запропонуєте друзям/подругам?

2. Продовжте речення.

Україна — це

Київ —

Державними святами України є

Найбільші міста України —

Населений пункт, у якому я живу, називається

Його головна вулиця —

3. Об'єднайте зображені малюнки спільним значенням.
Назвіть державні та народні символи України. Розкажіть, що ви про них знаєте.

ГЕРБ

ПИСАНКА

СОЛОВЕЙ

КАЛИНА

ПРАПОР

ВИШИВАНКА

4. Назвіть зображені на світлинах рослини. Об'єднайте їх у групи: дерева, кущі, трав'янисті рослини. Назвіть лікарські рослини.

РОМАШКА

МАЛИНА

КЛЕН

ДУБ

ПРОЛІСКИ

БЕРЕЗА

КОНВАЛІЯ

ВИНОГРАД

МАК

5. Назвіть зображених тварин. Об'єднайте їх у групи: свійські та дикі тварини. Назвіть, які тварини належать до звірів, птахів, земноводних, риб, комах.

ПІВЕНЬ

ЖАБА

КАРАСЬ

БДЖОЛА

ВІВЦЯ

ВЕДМІДЬ

МЕТЕЛИК

КІНЬ

СИНИЦЯ

6. Назвіть матеріали, з яких виготовлений один із цих виробів (на вибір).

Гра «Я досліджую світ від А до Я»

Для гри вам знадобляться два набори карток з буквами алфавіту, які потрібно покласти перевернутими на стіл. По черзі обирайте картку з буквою, знаходьте її на ігровому полі. Розкажіть, що ви знаєте про зазначені на картці об'єкти.

А адреса	Б Батьківщина, безпека вдома
В винаходи, відпочинок, вода	Г гігієна, гори України, громадські місця
Ґ ґрунт	Д дружба, довкілля
Е емоції, екскурсія	Є Європа
Ж жива природа, подорож	З здоров'я, загартовування
И символи, зимові розваги	І ігри, іній
Ї країни Європи, у музеї	Й урожай, водойми

К Київ, колядка, Космос	Л ліс, лука
М море, місто, мої можливості	Н настрій, нежива природа
О овочі, однокласники	П погода, портфель
Р родина, рослини, режим дня	С спорт, свята, символи
Т тварини, танграм	У уроки, Україна
Ф фрукти, фізичні вправи	Х харчування, риси характеру
Ц сонце, першоцвіти	Ч органи чуття, час
Ш школа, Тарас Шевченко	Щ штучне й природне середовище
Ь кольори літа	Ю людина
Я повітря, Земля	

Любі діти!

От і закінчився ваш перший рік навчання в школі. Ви навчилися читати, писати, спілкуватися і, звичайно, досліджувати світ. Сподіваємося, що ці знання стануть вам у пригоді. Попереду — три веселих місяці літніх канікул. Тож зустрінемося в наступному класі. До нових зустрічей!

Зміст

Частина 1

Ми в школі	3
Наше довкілля	27
Україна — наша країна.....	55
Піклуємося про здоров'я	75

Частина 2

У зимовий час.....	3
Світ такий різноманітний	23
Досліджуємо природу навесні	45
Ми — українці, жителі Європи.....	67
Назустріч літу	87

Навчально-методичне видання

ШУМЕЙКО Юлія Миколаївна

Я ДОСЛІДЖУЮ СВІТ

Підручник інтегрованого курсу
для 1 класу
закладів загальної середньої освіти
(у 2-х частинах)

ЧАСТИНА 2

Рекомендовано Міністерством освіти і науки України

Підручник відповідає Державним санітарним нормам і правилам
«Гігієнічні вимоги до друкованої продукції для дітей»

*Для оформлення підручника використано матеріали,
що знаходяться у вільному доступі в мережі «Інтернет».*

Редактор *Т. Мусієнко*
Художній редактор *О. Андрущенко*
Комп'ютерна верстка *Г. Нурко*
Коректор *С. Бабич*

Формат 84×108/16.